

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész iven.Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve:

Egész évre: - 6 frt. - kr.
Fél évre: - 3 - -
Évesjegyre: - 1 - 60 -

Hirdetések

A hat hasábos petítősort 1-ször 7 kr.
2-ször 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyit tén”
egy petít sor beiktatási díja 15 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,

ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bérmentve a kiadóhivatalhoz küldendő NAGY-KANIZSÁRA.

Előfizetési felhívás!

Azon érdekltség, melylyel a t. közönség lapunk iránt naponként nagyobb mérvben viseltetik, bizdit bennünket új előfizetés nyitására t. i.

november—deczemberi két óra 1 frtjával.

Ezen intézkedésünk által alkalmasat kívánunk nyújtani, hogy heti lapunkat bővebben megismerhesse a t. olvasó közönség.

Tervek N.-Kanizsa jövőjéhez. II.*)

Midőn nem légvárok vagy államvadászok építése forog szóban, a tervek készítésénél a kivitel akadályait és eszközeit szem elől tévesztve nem szabad: így az alábbiakban várorendezésünk eszméi után sem lehet hallgatással mellőzni azon legfontosabb kérdést: ki által és mi módon legezészerül a végrehajtás.

Sokakat érdeklő a nagy és nehéz feladat, előre látható, hogy egyes ember azt magára nem vállalhatja: másrészt az őnkéntes városi közönség, vagyis ennek képviselete a hatóság ily üzleti ügyet, melyhez pénzalap és vállalkozási kedv kívánatik, köllő erőlylyel alig kezelhet. Ellenben egy jól szervezett magán-társulat nemcsak az eddig előadott tervet könnyen valósíthatja, hanem egyszersmind számos egyéb vállalatok által egész városunk és vidékünk felvirágzását és jólétet eszközölheti.

Igaz, hogy nálunk vállalkozó társulatok alakulása szokatlan dolog: mi inkább ezivakodunk és egymást rontjuk és aztán irigy szemmel nézzük idegen vállalkozók szerencséjét, ahelyett hogy érdekeink kölcsönös összefüggését belátván, egymást elősegítenénk a közhasznú vállalatokra ereinket egyesítenénk. Azonban változván az idők, változván, reménylöm, az emberek is: azért korunkban, midőn másutt számtalan társulatot látunk sikerrel működni, talán nálunk is engedi a fátum, hogy egy szép és nyereséges vállalatra egyesüljünk.

E magán-társulat alakítását megkísérteni nézetem szerint a városi hatóság feladata; mert szükséges itt sok adat és előmunkálát, melyeket magányos ember nehezen szereshet meg, és szükség, hogy egy tekintélyes hatóság támogatása és ellenőrködése a kezdetet könnyítse s a társulat célját és irányát minden gyanutól megóvja.

A városi hatóság teendője volna tehát a szabályozási tervet főbb vonalában megállapítani és az ily vállalatnál nélkülözhetetlen kisajátítási jogot kieszközölni, továbbá a részvénytársulat

alapszabályait előgeszen kidolgozni s az aláírást megnyitni és megkezdeni.

A társulatban részt vehetne maga a város, minden városi közintézet, az uradalom és minden városi lakos, kiváltepen pedig azok, kiknek a szabályozandó területen telkeik vannak. Ez általános részvét által a vállalatból származó haszon méltányosan megoszlanék s a ki netalán a kisajátításnál rövidséget vél szenvedni, ezt részvényesi nyereségye fejében könnyebben eltűrhetné, másrészt idegen vállalkozók kizáratása által nagyobb visszaélések és üzleti kizsákmányolásnak eleje vétetnék.

A társulat részrehajlatlan becsüsk által megállapíttatná a telkek jelen értékét a vagy készpénzzel vagy részvényekkel megváltaná azokat, vagy pedig ugyanannyi becsüsktel szabályozott telket ígérne érték. Azután következne a részletes szabályozási terv kidolgozása, utozák és telkek kihasítása, kerítésok, osztorák, kövezet, járda készítése és végre a telkek ismétli eladása, hárbe adása vagy beépítése.

Természetes dolog lévén, hogy osztorával és kövezettel ellátott utozában a telkek értékő növekszik, a társulat szivesen viselné a csatorna és kövezet költségeinek egy részét s ezáltal nem csekély telertől szabadítaná meg a városi pénztárt; továbbá a járdák és kerítésok a társulat által olcsóbban és egyenletesebben volnának kiállíthatók s végre a telkek eladása és beépítése roppant előnyököt biztosítana. Mert a társulat a telkek közt szabadon választhatván, kiszámítaná hol, mi ezélu és mily nagyságu épület a legelőnyösebb; kieszközölné, hogy az építés sorban haladjon s egyes távol eső apró házak helyett rendezés és szép utozá alakíttassék; továbbá a társulat folyvást és nagyban építvén igen olcsón és díszesen építhetné, mert anyag szükkegletét első kézből venné, megrendeléseit tömegesen és jó előre kiadná s munkásait szünet nélkül foglalkoztatván a legjobb és szebb munkára szoktatná.

Nem volna lehetetlen, hogy a társulat saját munkáin kívül idegen megrendeléseket is elfogadjon s igen valószínű, hogy asztalos és lakatos munkát vagy butorokat vagy cement-öntvényeket messze vidékre is szállítana. Mert természetes alapon nyugvó ipar a jólét legbiztosabb talpköve s kivált hazánkban értelmes vállalkozóknak végtelen tér áll nyitva. Például említem csak, hogy tölgyfapadlót jelenleg Bécsből hozatunk, pedig a tölgyfát oda tőlünk viszik, és hidraulai meszet, mely városunk vizegyes talaja miatt igen nagy mértékben szükséges, Triestben veszünk, holott Keszthelyen épen ugy kaphatnánk.

Alig képzelhető ellenvetés, mely az indítványozott társulat roppant jótékony hatásával szemben megállhatna; legfeljebb tán házi uraink félnek, hogy a régi házak hasznabére a sok új építés folytán csökkenni fog, vagy iparosaink

gyanakodnak, hogy a társulat minden hasznat magának akar fenntartani: ne féljenek, ha a város nőll és gazdagodik, a házak értéke nem szállhat s ha sok munka lesz, az iparos nem vesztésőre dolgozik. És ha netalán néhány kényelmetlen régi lakás olcsóbb is lesz: viszont a raktárak, boltok, műhelyek hasznabére a fokozódott kereskedelem és ipar folytán egyre fog emelkedni, a ha csakugyan gyárakat állít a társulat és olcsó s jó munkát kíván: viszont előleg és folytonos munkát ad a szegény, de szorgalmas mesterek és nem hozatja Bécsből vagy Gritzből, a mit itthon készíthet.**)

Mit eszközöl a túlajtott képzelődés.

(Vége.)
Oly nagy horderejű levén a képzelem igen könnyen fogjuk megmagyarázhatni mind azon szerencsés folyógyulásokat, melyeket az orvos irányában tanusított bizalom eredményezett.

Élt néhány év előtt egyik dunamelléki városban, bizonyos köztisztelőben álló egyéniség, ki a vidéken szerencsés gyógyításai által nagy hírnővre vergődött; és a mi sajátságos, orvos som volt s orvossága saját készített kenyér golyóskákból állott; mit észrovetvén egyik ismerős, sokáig faggatta, míg végre kiváltta szerencsés gyógyításai titkát. Én—ugymond s—csodászert dolgokat pusztán azon határtalan bizodalommal eredményezem, melylyel irányomban a messze vidékről engem meglátogató betegok viseltetnek. Minden beteg, a ki csak hozzám folyamodik, azon szilárd meggyőződéssel nyit be, hogy én kezeim között biztosan felépül. Hogy a dologban van valami, azt tagadni nem lehet.

Az anyajegy rendszeren az élőkben képzelődés szüleménye szokott lenni, bizonyítják ezt a legtökintélyesebb írónk; „Néknél—mondja a föllebb idézett Aszalay az élőkben képzelő-erő tüzfoltokat, eprot, oserosnyórt vagy eprotis varázsoit már szülöttoik testőro Lassunk erre példát:

Werner hazánkfiának két gyermeke volt, Gyula és József. Midőn neje az első hordta szive alatt, — Györött, a hol lakott borzasztó tűz ütött ki, mely rémhir hallatára, neje hátrakulesolt kezekkel futkozott fel és alá. A megszületett gyermeknek feje hátsó részén az anya-jegy és az ujjak nyomai észrovetőhők valának.

Midőn Józseffel volt várandó, egy izben megkivánta az eprot. A férj teljesítette neje kívánságát, de midőn az eprot átvette, egyik igen szép szemet fölötte megosodált, — és ennek következtében a fiú hátán eper-jegygyel jött a világra.

Stuart Mária — a jobbsorara érdemes skót királynő — épen midőn Jakó fiával volt toherben, eszontanuja volt egy olasz kivégeztető sönél; és o látvány oly mély nyomot hagyott kedélyében, hogy valahányszor kardot vagy gyilkos eszközt látott, mindannyiszor rideg borzadásal látta az omet előtt az évek előtt pallas által kivégzett gonosztövőt; mely természetét Jakó fia is örökölte, ki valahányszor halálos ítéletet kellett aláírnia, mindannyiszor a tollat kiejte kezéből.

E rövid történetkék elég világosan tanusítják a túlfeszített képzelem káros hatását a teatro; fussuk át röviden annak a lélokrei káros hatását.

A tapasztalás azt bizonyítja, hogy a dús képzelő ember a legkönnyebben szokja meg a hazugágot. Halljunk csak az ily ombertől valami történetkét, azt saját hozzá-

**) Fogadják köszönetünket és kérjük továbbra is hasonló cikkek közlésőre. Szerk.

adásaival annyira kiékesíti, hogy a sokszori elmondás után olvógre maga is elhiszi, miszerint az általa előadott esemény csakugyan úgy történt amint azt ő előadta. Az ilyenok a legbamarább lesznek rajongók is, mialatt a léloknok azon állapotja értendő, midőn a képzelem a kedélyt elfogulttá teszi; és az ősz szavát egészen háttérbe szorítja. A rajongás-rahajlatuknál fogva, természetesen hajlandóbbak a keletlek; mert a hőség erősen hat az ábrándra; így Mohamed a török vallás alapítója dús képzelem következtében lett rajongó, azt gondolta magáról, hogy ő az ár prófétája, s hogy a sz-lólok időnkint a földre száll az ő fölvilágosítására.

Egyébiránt ily rajongókat nem csak Keleten, de nálunk is uton úfőlon találunk.

Igy például néhány év előtt hazánkban föl és alá bolyongott egy saját-ágos egyéniség, ki sz. János apostolnak tirtotta magát. A volo személyesen érintkezők azt mondják, hogy minderről lehetett volo okosan szólni, de amint valaki az apostolokat említette előtte, azonnal rögeszmés gondolatában földre kezdett beszélni.

Ugyan o categoriába tartoznak azok is, kik mi jót som várnak a hármasszámától: például nem ülnek az a 13 személyre torított asztalhoz: vagy a hármasszámokkal jelölt borkocskiba. Ugyaníntén a 3, 13, 30, 31, számokat szerencsésítőknek tartják, azért ily napon so utra nem kelnek, annál kevésbé kezdenek valamely munkába.

Bizonyos rögeszmés azt képzelte, hogy fiveg lábai vannak. Az orvos sok módot kísértett meg a szerencsétlen kijózanítására, de minden kísérlete eredménytelen volt. Vágre egy szerencsés ötlet segített a bajon. Az orvos betegöt egy városon kívül fekvő fakunyhóba vitette ki. A rögeszmés mit szegyanitva az orvos szándékáról, késs örömet engedelmeskedett a parancsnak; oközben szigorúan meghagyatott a szolgáknak is, hogy senkisé nem segítsék, ha a kunyhót égni látandják vagy a beteg segélyőrt lármázna. — Ugy is történt.

A beteg első pillanatban siralmas jajvokzólással hívta segítségül a körül állókat, de midőn minden kéreso sikertelen vala s a lángok följé tornyosultak, fölugrik és menekülni kezd! és csak o szerencsés ötlet volt képes őt arról meggyőzni, hogy természetes és nem fiveg lábai vannak. Ez időtől kijózanult.

Egy valaki folytonosan arról panaszkodott, hogy hasában kigyó van, és őzi is, mint hánykolódik, melyet ő akkor nyelt volt el, midőn szomjuágában egy izben a savarus tövizből ivott. Az orvos azonnal fölismerte betego baját, sajnálkozást fejezén ki felotote és ő is erősitette, hogy csakugyan kigyó van a hasában; de ő majd kivessi hasából. Bekötvén a beteg szomut, erősen biztatta őt a szerencsés felgyógyulásául, csak viselje magát nyugodtan az orvosi műttel alatt; o közben már egy kigyót is hoztak, mely azon oszro tartatott készen, hogy azt a hasból kihuzott kigyóként mutathassa a rögeszmésnek. Az orvos sommi komoly következményül vágást tett a beteg hasán, és azonnal elömutatta a betegnek a kigyót mintha hasából huzta volna ki, mely műttel szerencsésen kigyógyította a rögeszmés betegot.

Ugyan ily szerencsétlen betegesgben szenvedett az, ki azon meggyőződésben élt, hogy szónás szakör van fejében, kit szinte csak a főnébb kimutatott hasonfőlo gyógyítási módokkal tudott az értelmes orvos rögeszmájéből kijózanítani.

De kifogja a túlajtott képzelem áldozatai' elsősorolhatni?

Tény az, hogy a képzelő erő az életben fontos szerepet játszik, a hogy igen megölegedett, de egyszersmind elégedetlenné t-lhat bennünket, ha az észro nem hallgat és oagodi azt előtérbe szorului, ha az ősz nem korlátoszá a képzelem csapongásait.

„Valóságban sohasem oly boldog vagy boldogtalan az ember, minőnek magát képzei. Egy öreg anyóka — írja tovább Aszalay — Almodván, miszerint nagy lottoriában százszor forintot nyerend; alig vára a husza napra, képeletében oly boldogokká várt magát, hogy airt is örömben; pedig még csak sorsjegyet sem bír.”

Mielőtt befejeznék rövid értekezésemet, nem lesz érdekelten néhány sorban megemlékeznék az okokról is, melyek a képzelem tulajdonságát eredményezik.

A képzelem áldozatai közönségesen a semmittevő emberek szoktak lenni; miért is a tevékeny mozgás élet köréből sokkal kevesebb ábrándos kerül ki, mint az ülő tudósok szabók, vargák és lakácsok seregéből.

2 or. **Q**uán kell különösen a fiatalokat sok rendetlen, elmét terhelő olvasástól, és rendszeren az életről mindazon bajoknak, melyeket a túlszerezett képzelem eszközl. Az olyan ember a ki sokat össze-vissza olvas a legválagabb eselődásoknak van alá vetve, mert soha sem látja az életet saját természetességében; minden rózsás színben lát, mint a szerelmes pár; kik daczára annak, hogy semmivel sem bírnak, képzelemben a jövőre nézve felleg várakat építenek, s azt hiszik, hogy csak egyútt lehetnek boldogok, hogy a jég hátán is megfognak élni, s csak a rideg valóság ábrándítja ki rajongásaikból, rendszeren akkor, midőn a nyomor a küszöbön áll; és nem segíthetnek egymáson.

Végre minthogy a képzelem-erőből függ megelégedésünk és elégedetlenségünk; és miként láncok vagy kötelekkel virágfűszereket, sivatagból virányos mezőt alkotni, szintugy eget, földet a halál árnyává s a sötéttség, s az öröklet rémítő átalakítási képe: neveljük azért gyermekeinket észszerűen; a szív és ész lépést tartassanak, párhuzamosan haladjanak egymás mellett; ne engedjük, hogy egyik vagy másik társa rovására elbátortba szoruljon; hanem mind a kettő kellőleg kiművelve legyen, mert csak ily úton várhatunk jó honfiakat az ifjú nemzedékben. **CSÁKA KÁROLY.**

Levelezések.

Curgó, okt. utolján 1867.

Tisztelt szerkesztő úr!

Ha becses lapját egy idő óta fel nem korostom, az annak okozható, hogy addigi állomásomat A-Londván, egy jobbat Curgón esoroltam fel és az esoróból keletkezett átköltözés visszatartott egy időre minden szellemi munkásságtól. D. különben is mit irtani volt a A-Londváról? hisz ott az élet oly komor, oly bús, hogy nem is kerekedhetik az embernek kedve létéről tudomást adni. Igaz, hogy akár hol van az ember, a helyi viszonyokat kell tekintetbe venni s ha ilyetén be kell vallani, hogy azon élet, melyről szólok, t. i. a szellemi élet, csak ott gondolható, hol értelmiség van, annál is inkább feltűnő az ottan létező szellemi álmom, mivel, habár a zsidóság, egyet kettőt kivéve, minden értelmiséget nélkülözi, a keresztény atyafiak aránylag szép számmal bírnak azzal; de mi haszna, ha van értelmiség és lét, fölül jelt nem ad? No higye azonban a szerkesztő úr, hogy tán irigységéből fogtam a rágalomzásokhoz, korántsem! nincs okom arra, hisz egytől egyig jó viszonyban álltak velem London értelmese egyőnei és nem is mulasztom el ez uttal legbensőbb üdvözlétemet ki nyilvánítani különösen tekintetes M. A. ügyvéd és tek. B. J. uraknak, kiket egyszer mind felkértem Dr. Mosor urak, kinek nincsen alkalma a lapot olvashatni*) üdvözlétemet kinyilatkoztatni és kiknek szívükre kötöm, miszerint huzdítanak értelmese barátait, hogy a jelenben nem hiányzó sok szép példát irányadóul tekintve, bizonyos módon szép szellemi tehetségekről valahogy életjelt adjanak.

De hát jelenlegi állomásomon különböz a szellemi élet? kérdezendő t. szerkesztő úr. Oh igen! Bizonyitoka annak, hogy ép most végezto be az itteni szer. hitközség újja szervezését elömi tanodájának, melyben ezentúl a magyar leond az előadási nyelv; bizonyitoka annak, hogy ép a napokban alakult itton egy szer. „ittjászi kör” mely vallás külföldös nélkül vesz fel tagokat és melynek feladata minden jó és szépnek előmozdítása leond. Van helyben egy casino és dalárda és az ezen b. lapok mult számainak egyikében berzonca levélvező által felomlított alakulandó kiadóvó intézet is velna — ha volna, de eddig még hiro sincs. — Ha azonban a jóról megemlékszünk, azokról so felejtkezünk meg, kiknek azért köszönettel tartozunk; így az omlítottom iskola újja szervezése körül nagy érdemeket szereztek magoknak Jankó Gusztáv ügyvédjelölt Mayerho-

fer József és Dr. Steiner urak, kik mindon erejükből azon voltak az iskolát korszerűleg módosítani. De nem kevésbé dicséretre méltó a község tagjainak buzgalma, mert csak is általt lett mind az lehetővé, mi eddig történt, az így az új iskolaház építése is, mely bar sokba került, még is a pappant gyorsasággal készült el, mivel kiki, bár erő megfeszítéssel lehetőleg járult kivételéhez. Mi pedig az imént nevezett egyelet illeti, egy dül Jankó urat illeti a dicséret, ki az eszmét megpendítette, de a kivitelnél is nagy buzgalmat tanusított és tanusit még most is; ő mindon erejükből azon van, a helybeli községet lehetőleg a kor igényei szerint idomítani. Hiszszük, hogy ezen szép törekvésőt áldás koszoruzandja, mert községünk aránylag nagy értelmiséget van hatva annak szükségességétől és támogatja is a lehetőségig minden vállalatában.

SINGER SAMU.

Heti szemle.

Pest, nov. 1. 1867.

Tizsa Kálmán a dunántuli hely. hitv. egyházkerület főgondnoki hivatalába okt. 22-án igittatott be Komáromban. — Napoleon hg látogatást tesz Budán a királyi udvarnál. — Patti Adolina egy párisi képrajzoló megynőül. — Pesten a váci utczán már két udvari szállító van. — Wlnában 1865-ben egy koldust temettek el, kinek temetésekor a boltok bezártak s a város minden polgárelment temetőre, Zsidó utca, 30 évig koldult, de az almazinokat mindig jótékony célra adta. Főfoglalatossága az volt, hogy szegény tanulóknak könyveket vett. — Finnországban őskori testvereknél nagy inség uralkodik. — Bözörmény sajtóperében a 10ca bizottmány azt határozta, hogy perbe fogadható. — A horvát országgyűlés decz. 2-ra van összehívva. — Garibaldi Fognóban a néphez beszélvén, azt mondta: Rómába kell a foguk menni és p. d. Victor Emanuel királyal. — A var. gép-felalálója How lles Amerikában meghalt. — Pest és Bécs között távirati próbaküldést azjndékoznak szerezni 5 ezer forint maximummal; egyéb helyekre is kitérjesztetik ez intévény 1000 frt maximummal. — Kozsávár város ifjabb Kossuth Lajost szavazatbbséggel országgyűlési képviselővé választotta. — Erdélyben pogánysirokat fedeztek fel. — A „Hon” az olasz szabadságharc sobesültjei számára adakozást gyűjt. — A tranzia katonák sietnek Rómába, mit az angolok nem helyeselnek. A pápai katonák vitázzák védelmezik magokat. Garibaldi, hir szerint, már Róma falai alatt jár. — Nagy-Maroson okt. 23-án Rudolf György nevű gazdaember halt meg, ki oly hü ember volt a tréfának, hogy meghagyta, miszerint koporsójára — melyet már 5 év előtt elkészítettett — temetésekor boros palack legyen fektve. És úgy lön, amiként meghagyta vala! A koporsóra festett név csupa egészen apró palackokból volt összerakva. — Pétervárott a jóváhagyott szerződés, melyben Orosz-Amerika, az Egyesült Államoknak aranyban fizetendő 7.200.000 dollárért eladatik, közzététett. — Pozsony város képviselője által kizabott kutyadót a ministerium jóváhagyta. — A görög király esküvője Olga orosz nagyhercegnővel okt. 23-án volt.

Zala-megyei hírek.

— Uram, uram, tekintetes kapitány uram, szólók az urhoz! Mult ezámunkban felsőhajtottunk: valjonmi lehet annak oka, hogy Nagy-Kanizsán oly rettenő drágaság uralkodik, daczára annak, hogy ez évben mindon tekintetben bő termés volt. Egy kis utánmőzés kizűtötte a dolog bibéjét, t. i. nem más okozza a nagy-kanizsai piaci drágaságot, mint egy ezéhnélküli mestori fogás, melyet megakadályozni, orélyos rendőri intézkedéssel lehet csupán. Hoti vásár alkalmával korán reggel, ha kimegyünk a kiskanizsai vámsorompóhoz, látni fogjuk, mint voszkednek a kisebb ázerok a szegény falusi nép által beszállított mindonnomi piaci áru megvételenek óriási kérdése felett. Tömogesen össze vásárolják s a főpiacra beszállítva drágán bocsátják áruba. Már most nom-o kíván orélyos és gyökeres intézkedést e körülmény? Igaz, valakinek nyereszkedésé hajlamát nehéz lerontani, ámdo ily esetben az a 80—100 nyereszkedés miatt 10—12 ezer lakosa Nagy-Kanizsának inkább igényli a figyelmet és pártfogást, sommint piaczán mestorségesen csinált mérög drágaság uralkodik. Hiszen Pesten sinos oly kiáltó drágaság, mint itt. Ily áldott vidéki helyen, az utóbbi hétvásárban egy tyuk tojás már 3 kr. volt. Nem esodálnók, ha Cochinchinából szállították volna. Látu a káposztát nem tartóztatják a hajnali vásár alkalmával le, mennyire jutányosabban lehet is azt kapni! Tisztelettel felkérjük tehát ügybuzgó, s nemes lelkű kapitányunkat, sziveskedjék e hétfeji sár-

kányt — Nagy-Kanizsa polgárai, különösen szegény lakosai érdekében, megakadályozni s az olasz törvénytelen, hajnali vásárlást megakadályozni. E körülményről mindaddig visszatorunk, míg az teljesen meg nem szűnend, a reméljük, lapunk ez érdemben is megteendő közhasználatát.

— Tanúgy. N.-Kanizsa város közönsége a helybeli főgymnasium ügyében egyezkedéseket az érdemes kegyesrendiakkal ma, nov. 2-án tartott bizottmányi ülésében végleg megkötötte. Bővebbenjövő számunkban. — Halottak estjéi kegyeletősen megünnepeltük. Délután mintegy három órátkjában már megkezdették a sírok feldiszítést és ezután szakadatlan láncolatban hullámozott, jött mont a népség. Amily sötét, komor gondolatokkal eltolten indul az ember halottak estjéján a temetőbe, ép oly viszásan esik a szánalom és a nevetőgesség bizonyos neméhez közeldő botrány, melyet a különféle hangú és rangú koldusok okozva fogadnak bennünket a szomorú helyhez érkeztünkkor. Pazarfőnyű feldiszítést nem láttunk ez azt mutatja, hogy nem annyira a tüntetés, mint a megemlékezés kegyeletőnek nyujtanak áldozatot. A hosszú temetőben alig birt az ember menni, főleg 7—8 óra tájban; az idő kedvezően, kellemes sőtát is nyujtott. Hanem ily alkalommal helyőn lett volna az utvonalt itt ott megvilágosítani, mert bizony belebeleszuszunk az árokba több helyütt, pedig a garatra korántsem öntöttünk annyit, mint némely koldus, kiknek ép ez este volt szűretjük. A vasútállomás helybeli főgyűvezője, vagy igazgatósága megtehető volna, hogy a vasuti hidon ne lett volna ez este locs-pocs; kisebb gondjuk is nagyobb most, mintsem a közönség kényelmére tonni valamit eszközgába is jönné.

— Esküvő. A nagykanizsai dalárda tovékony karmestere, a kitűnő zeneőrtünk Pyllemann Ferenoz ur a mult napokban tartá esküvőjét a bájós Práger Eugonia kieszszonynyal Eisenachban. A sirig tartó rószaláncot messze kötötték meg, kívánjuk, hogy a család és behekőszöntő elégedetlenség szinto messze maradjon tőlük.

— Dalárda. Nov 16. a nagy-kanizsai dalárda csupán az egyleti tagok részere énekcsatélyt és tánc-koszorút rendez. Ami nőstűnk szerint táncokoszorút csak tánczanító rendezhet, épen ugy, mint hangversenyt művés, énekcsatélyt énekes és a többi. Már pedig a dalárda nem tánczanoda; inkább helyőn lenne azt jelenteni: az énekcsatély után a szép hölgyek és fiatalok kedveért táncmulatság lesz!

— Dunántuli esküdtészek. Biztos forrásból értesülünk, hogy a dunántuli esküdtészek, mely jelenleg Kőszeghen van, nemokára mintha Keszthelyre tötétnék át. Felhívjuk városunk érdemes előjáróságát az érdemben mindent elkövetni, hogy az esküdtészek Nagy-Kanizsára helyeztetnék, mint a vasuti vonatok összejövésének központjára. Városunk által nemcsak társaságtalában, de érdekeltőségben is kiválólag nyerne.

— Farkas Miska megtartá zenecsatélyt a nagy-kanizsai „Zöldfa” vendéglő teremében, csokély számú közönség előtt. Ugyanoz idő alatt a dalárda közel helyiségében próbaóráját tartotta. — Varasdon a megyei teromben Janokovich László, somogymegyei főispán, mint kir. biztos elnöklete alatt a hó 20-án gyűlt össze a Zala- és Varasdegye, valamint Varasd város s a osáktornyai urodom képviselőiből alakult vegyes bizottmány, hogy megállapítsa a határt a Dráva hosszában Zala- és Varasdegyék, vagyis Magyarorszag és Horvátorszag között. Minthogy azonban a mostani eső időjárás mellett a határ megállapítása a helyszinön, miután a Dráva totomosen megáradt s mellékágain csak bajosan lehetne áthatolni, lehetetlennek látszott, a bizottmány abban egyezett meg, hogy az orro vonatkozó további tárgyalást a jövő évi april közepéig halasztá.

— Furfangos kocsi. Csokonahegyhaton a szűret alkalmával P. F. kocsiha különféle áru gyűlt hazamenvén, az otthon házörzőnek hagyott kislányt egy krajozár ára gyűfőért a boltba küldötte, ez idő alatt a szobában volt ládákat feltörte s különféle ruhanoműt magához szodvo, a kapufőlfától bucsút vett.

— Panasz. Hetivásár alkalmával nagygon vaszedelmes — főleg a fűtecsán járn; ott, hol a házak tetejét tatarozzák. Igaz, hogy a figyelmeztető függőfa int bennünket a kitérésre; azonban a járdán kívül minden tér szoroson ollevén kocsiakkal foglalva, a méltányosság és elővigyázat emberi szabályai megkivánák, hogy ily hetivásár alkalmával legalább délőlött mást dolgoznának az illettők, mert könnyen megeshotik, miszerint a háztető tatarozása alkalmával tatarozhatlan emborfűt ütethetnek be lopotyogó osorópköveikkel!

— A f. ó. aug. 6-án Zala-Egerszegen tartott igazgató választmányi ülés végzése folytán nov. 6-án A. Londván tartandó gazdasá-

gi egyesület ülésé, — a közbejött megyei bizottmányi nagy gyűlés miatt, — November 6-ikáról 14-ikőre ugyan Alsó-Londván megtartandónak határozott; melyre az egylet tagjai teljes tisztelettel meghívotnak. Kelt Zala-Egerszegen 1867. October 15-én.

SALKOVICS KÁROLY

egyleti titkár.

— Keszthelyről következő érdekes híreket vettünk:

6. Farkas Miska közkedvességű zenésztűnk utjában városunkat is meglátogatta, s 20-án este nagy számú közönséget gyönyörködtetett jó magyar zenéjével.

6. Mint beszélük, három magyar finoz Keszthelyhez nem messze egy kocsiat érvén ol, arra minden engedelem nélkül nemcsak feltalokdottak, de a lovat hajtó gyermektől a gyepőt is olvették, s a szegény állatot irlgalmatlanul összevörve, majdnem 3 órai távolaságra kergették. A megérett tulajdonos, az illetlon gorombaság miatt már jelentést tett az illető hatóságánál.

6. A Zala montében csaknom kivétel nélkül annyi bor termett az idén, hogy sok gazda az edények hiánya miatt, bórát csokély árért olveztegetni kénytelen.

6. A mult esőzések alkalmával a Zala folyó annyira kiáradt, hogy a töle 1/2 vagy 3/4 órányira fekvő helységek kerteit is elborította, s még most sem tért vissza egészen medrébe.

6. Városunkról örömmel jegyzem meg, miszerint egy idő óta nagyon is észrevehetőleg épül. Ujabban g. Festetich Tasziló ur — ki jelenleg lithon tartózkodik — kastélya is több jelentékeny kozzáépítéssel csinosult.

k. Uszdló. A mult napokban, egy megbokrosodott csikó, B.-Borénybél, a Bálatonon keresztűl, a keszthelyi partok alá uszott; a fél mértöldnyi hosszú uszában elerőtlendve rogyott össze, de mégis minden utó baj nélkül a tulajdonoshoz visszaszállított.

k. Farkas-vadászat. A szent-györgyi urodomban, egy ordas ellen hajtóvadászat tartatott. A nyájrabló többször nyomát hagyta anyájbani gaddalkodásának, míg nom az omlított alkalommal agyonölvötte.

k. Szerecsontlenség. Ugyan a nevezett urodomban, pár napja, a béresek Körtélyes-majortól a Batthyányihoz gabonát lördtek, az egyik közülök, mert ittas volt, a szakérolalra függesztett vasillába esett. A villa ága nyakát szúrta át. Mint hallottuk a halálosan sebesült alig fog sebőből kigyógyulni. Intő példa a mértökötlen borivóknak!

Somogy-megyei hírek.

— Könyvradományra való felhívás olvasható a hivatalos körözményekben; t. i. lapunkban is említett somogymegyei Baros m. város és Miháld községben f. évi szept. 22-én kiűtött tüz alkalmával esett jelentékeny kár s emiatt okozott nyomor onyhítésére, Barson 60 lakház, 120 melléképület és sok dohánnyal megrakott pajta, mintegy 120.000 forintot meghaladó értékig; Miháldon pedig 43 lakház, 94 melléképület, 962 mérő buza, 1267 mérő roza, 620 mérő árpa, 429 mérő zab, 254 mérő kukorica, 958 szekér szóna, 116 öl fűzifa és 118 db. épülőfa s több háziurot, mintegy 44.396 frt értékben lett a rőmből elem martalékává és ezáltal sok család szerencsétlenné. Kegyes adományokat mi is elfogadunk s nyilvános számolás mellett illott helyre juttatjuk.

— Kaposvárról arról értesítettünk, hogy a vidéken még most is lábón áll a kukorica; s ennek okát a napszámosok hiányában keresik, mert mindenki, kinek csak valamije van, a bűtermés miatt, saját termésével foglalatokodván a jó napszámmal sem igen törődnek.

— Haláloszás. Nemes-Vidon a napokban halt el köztisztelő- és becsületben állott Szász Nándor orvos úr. Béke hamvajra!

— Óvoda. A napokban Kaposvárt egy kis leányka bolyongott sokáig az utcákon, míg végre az est beálltával sírni kezdett és egy jószívű asszony magához vezette. A megrémült anyának sikerült azonban még az nap megtalálni olvasottának hitt kis leánykáját. Ez esetet csak azért omlitjuk fel, hogy elmondhassuk: kisdodóvoda! jőjjön el a te országod!

— Nőnevelőde Poston. Vették Németh Borbála jó hirovű nőnevelőjének programját, mely a helyiségi változtatás miatt nov. 1-én nyitattik meg. Stáció utca 7-ik sz. a Poston. Mi, kik a 17 év óta fennálló nőnevelőde ismerjük, jó lélekkel ajánlhatjuk. Elfogadtatnak a kis leányok teljes oláltására is elég jutányosan.

h. Kaposvárott e hó 2-án Somogy-megye bizottmánya rendez évnegyedi ülést tart. — Az ülés résztveőire jövő számunkban visszaemlékezünk.

h. Kaposvárt a mult hó folytán egészen lepte el a művészeknek. Volt „Ringl-spiel”, bílvészet stb. csakhogy egyik nagyobb kontár volt, mint a másik, hanem ami a plakátot illeti, az érdemes, hogy szorul szóra

* Sajnálattal jelezszük ez esetet, hogy A. Londván, hol annyi mévelt család lakik, lapunk alig pár példányban jár. Reméljük, ezán nem úgy lesz.

eztáljuk az egyiket, melyen ez áll: „Ezután egy vak ember, ki Párizsból érkezett, (kár, hogy nem extra trainon!) fogja a t. ez. községet egy hangvorn... meglopja. — minden hangszere nélkül, s mi nem találkozik szabad kézzel többé az utazással. Beavol h. A megyében és városunkban számos tüzeset volt a múlt héten. Igly Lászlón 18 gazdasági együt. — Miháldon 41 és Barcon 120 ezer forint kárt okoztak pusztító lángok. Kaposvárott október 1-én 4 ház és pár nap előtt ismét egy ház égott le. A helybeli esetek alkalmából arról győződünk meg, miszerint városunkban óriási hátravagyunk a tűzoltást illetően a lehető óhajlandó volna egy tűzoltó együt. alakítása.

h. A koldusok kal is kellene valamit tennie a hatóságunk, kik oly tömegtelen számmal lépnek meg ottlón. Azon kívül a közönséget a oly figyelmetlen szentelenséggel vezérlék az embert, hogy kiállhatatlan. Minden alkalommal nem lehetni panaszi, hallgassa meg a hatóság az ily általános felzárólat!

h. Lakalalóm van maunk elög, — úgyannya, hogy a múlt napok egyikén egyszerre négy volt. Ugyis panasz volt idáig hogy a fiatalság nem akar házasodni de hogy nem, csak jó idők kellenek, a kedv megvan.

h. Múlt hó 30-án a megyén keresztül a nevetszesen Kaposvár érintésével vezető vasúti ügyben kiküldött bizottság állást tartván, erre nézvezi jelentését, valamint a megyei közlöketek utak helyrehozatali iránti tervezetét elkészítte, s a m. bizottságnak elő terjesztendi. Hiszikük, hogy a bizottságnak minden tevékenységét kifejtendő arra, hogy a tervezett vasút Kaposvárt hasítsa.

h. Az ideai bortar mérs igen kedvezőleg állt ki, lehet mondani, hogy a szőlősgazdák általán kedvezően csalódtak; mennyiben több boruk latt, mit amint vártak.

h. A gabonaszállítás — megyénk minden részéből óriási kiföld. Kócsi kocsi ér, a vasúti júdó s állomások tömvek, a raktárak mindentel telveék. Azt hiszük az ember, hogy nem marad helyen semmi. Kellott is annyi rossz év után egy jobb termés!

Sopron-megyei hírek.

— **Tanoda.** Sopronban még a jelen tanév folyamán alatt kilátás van, hogy egy főreáltanoda nyitattik meg vegyes nyelvtanítással.

— **Hazar djátók.** Egy soproni kávéház helyiségekben egy idő óta oly nagyban ment a hazardjátók, hogy a magas ministorium is megindván, kényezoritva látta magát a városi halóságot figyelmeztetni és botlítani.

— **Czukorgyarak.** A sopronmegyei bukki és csapregi ujon épült czukorgyarak a múlt héten megkezdették munkálkodásukat.

— **Patti hangverseny.** Október 23. tartott meg a Patti fele hangverseny, mely meglehetősen látogatott volt, mindamellett Ullmann impressariust urat nem látszott ki-elégíteni, mely még inkább nem történt volna, ha a környék műértő közönsége is nagyobb mérvben lett volna képviselve, Sopron, hiába, csak fél város és fél falu, következőskép a túlságáztó árak, mint ez a jelen esetben is volt — nem tolthető meg zsúfolásig a színházat. A mi a hangversenyt magát illeti, ezt hírlólag megomlítani a lapban több helyet kívánna, semmint azt igénybe vonnók, csak annyit jegyzünk meg, hogy Patti Saroltát hallani valódi művészi kéj, mert a kiaszszony csodás hangja olbívóli a hallgatót és szegény a nyelv azt elmondani, gyongo a toll azt loirni. A többi működő is kivívta érdemét.

— **Királyi tábla.** Sopronban mindent elkövetnek, hogy a királyi itelű tábla egy

osztálya idő tétessék. A helyiségek már ki-szemelvék részére. Legközelebb egy küldöttiség volt Pesten, mely mind a magas hatóságoknál, mind az országgyűlésnél lépéseket tett. Zór lomb us roménynyel tört vissza.

Vas-megyei hírek.

— **Panorámá.** Szombathelyen ez idő szerint két panorámá van; egyik magyar, másik német, melyik fog részvétlenségről panaszkodni? Részvétlenséget akarva írtuk ide, mert ma holnap ez is a szépművészetek keretébe számított. Hermanut Toldi ne-m-e tolja ki?

— **Olvasókör.** Vasvárott olvasókör alakult. Az érdem leginkább Hidasz Elak úr, ki minden szép ügyért nemcsak lelkesedik, de tesz és hat is.

— **Vadászat.** Két magyar ministor és két követ, no-de még több hazai tekintély is gróf Festetics György önmilga vadaskertjében vadászatot tartott. Mint a „V. L.“ írja, eredményes volt. Este 6 órákor ebéd, utána fenyves táncvizigalóm következett.

— **Gazdasági együt.** A vasmegyei gazdasági együt. nov. 4-én Szombathelyen közgyűlést tart, mely alkalommal elnök és alelnök választatik, miután legközelebb mindkettő leköszönt.

Nyitlt pósta.

— **F. G. Veszprém.** A szives igéretre számolunk. Fogadjá üdvözléteket.

— **B. J. A becesz küldeményeket vetjük.** Fogadjá köszönetünket.

— **H. S. Igon örvendünk,** hogy L-ban rendes alkalmazást nyert Szabolcs kerétnk továbbra is hasonmörvheni készséget. A most küldöttekhez hasonlólt mindenkor örömmel fogadjuk. A lapot odaküldendünk.

— **B. E. A beismerés egyik legzebb jellem;** becesz igéretre számolunk.

— **R. L. Pest.** Vettük, fogadj üdvözléteink mellett szives köszönetünket. „Az öreg gazda“ becsültetésben részeseit a feltámasztás napjái. A „Mankóval“ elevenre tapintottál; okosan van; az orvosját nem szokott édes lenni A sziv- és nem száj szerinti magyarok örömmel veszik az ily munkát; mielőbb hozzuk. — Többit magán levélben.

TÁRCZA.

Gara Mária.

Barna az új, szét az új mintha haragudnók...
Barna szét éjen,
Mely börtön felekén,
Rab Hunyadi László zárva —
Vas billacsát épti, rázza.

— **Alomköz börtön felett királyi teremben**
Aranyos nyugágyon,
Patyolat párnákon,
Lejthent Gara Mária...
Alom szentét csak nem zárja.

Szép Mária, rab mátkája, Almodozik ébren
Csókról, boldogságról,
Piros rózsaszínűről...
— Rab vőlegény közelébe
Oda ül a halál képe.

Szép Mária nyugtalanul hagyja oda Ágyát...
Habzó selyem földje
Hátrajárt beöltötte,
Aianykapcsos bárony mento
Borult vállára föltötte.

— **Permetésre hull az eső, hideg szellő csapkod...**
Selyem fűtőd tépl,
Tej-arcadó kivérrel,
Mégülhet f-hér gyöngy-kebled —
Hová?... Szép Mária, kériek.

Szép Mária csak kinyitja a terem ajtaját
Neszét-nül nyitja...
Enged ennek nyitja...
Habrühája főnnakadva
Vonja, marasztalja vissza.

Halvány szín rózsapírrel küzd a hölgynek arcán,
— Galamb szive föl-e? —
Csókos ajka félve,
Lopva titkait sugalozza...
Csacska szelők elkapdosza.

„Nappal vágyam, éjjel álmaim szép Hunyadi László,
Jaj be régen várlak!
Saj-eon fáj utánad,
Lelekem epel, s omj-sáérted —
Jaj, hogy vágyát meg-nem-éted“

„Ha'avány-e ajkad?... Megnyult-e nagyon az arcad?...
... Hűdög bi inez éget...
... Szívátál búzától lézet...
Oh be jó, ph be jó mindjárt!
Lehel börtönötől a zár...“

„Jó László előbe térdeimre leborultam,
Könyvtől ázott pillám,
Ugy folyt le a lábán, —
Sírva kértem a kegyelmet:
— Fehér tiszta a te lelked!“

„Jó király... fiatal s ívt szíma-e hát őssze?...
Nem — nem!... kegyelmet ad...“
„Hulljon le zár, lakat!“
„Ugy-e vársz már?... Lenn a keitbe“...
„László király est igéte“

— **Szelő susog, ruha suhog,** szép Mária megy a
Palota kertjébe, —
... Csak már oda érne...
— **Ajt nyitlik — a'lig ad zajt —**
Sötét árnyék suhan ki rajt!

Tekervényes a kert útja, eltévedni benne,
Szép Mária, merre?...
Amott már a csérje!
Ne menj arra, tép az ága —
— Sötét árnyék újat vázja.

Cserjebokor sötét béll, elnyeli az útát —
... Alakot őlt az áray...
— **Ráismer-e a lány?...
... Szép Mária, a ép Mária,
Oda borultál karjára?...“**

Puha-e a karja? Meleg-e nagyon a koblet?
Ide vágytál hát úgy?...
Forro ajk forraság!
— **A lány tölde úgy megfázt —
... Szép Mária — csak egy csókos!**

— **Felhőmögől kinéz a hold, leviláogol fényo...**
Szép Mária sápad —
S égen pírja támad
Szeptember a szép h-mokán —
Még újad sötét éget tán?

Lágy szelés küzdésed lesz... nő vív főr ellen,
— Galamb közza ölyvvel —
Harag sas-körmevel...
— **Szép Mária, régen várlak,
Csók nék el sem bocsátlak!**

Hab a lány karja, szit a főr keze... de győz
— **A vész — a nő-harag,
... A lány már szabad...
— **Király!... nem vagy főr, látom —
Érted a sz plé arcámon“****

„Ekkiszegetél, szavát szegetél — aszony so tonné est,
S egy király t-hette!...
— **Nagyobb bün lehet-e?...
— **Jaj, mért hittem, hogy szava szent...
Te vagy bünös — nem az ott lent!“****

Keserű volt a szó, szegény szép Mária-nak rajt!
Mégkönyvült szív-haroca...
László király arca
El is pírál, el is sápad —
Fekete terv ebben támad.

„**Szép Mária, szavaim tartom — gúnykaczagva szelött —
— Mejlátod a mátkád...
... Hanem a halálát —
Egy csókos lért — én nem bánom,
Halálát még ma megírom.**

VILMOS JÁNOS.

Halottak napján

Azt mondják, tavasz lesz! virágozni és il-latozni fog minden, mit hó és fagy befödött, mit a zordon tél örökre eltemetül látszott, mint jótó'ony harmat fog az eső lehullni, s mindent új életre ébreszténi. — A halottak is?...
Igenis; mert nem szüntek meg ölni! Szel-

lemük körül lebeg minket, s némán állunk a sirhantoknál, s a ciprus fákra borostyán koszorukat aggatunk. Az isten caudákat tehet; akarhatja a száraz ág zöldelleni, s a fenyőkön liloma és rózsák fog virítani. — Megyit, a szegény szívet, a kifüzi belőle a harag és bosszúvágy daemonait, melyek a testvert a testvertől elválasztják, s a béke és szeretet malasztos érzetét elfojtják!...
S ez romek gondolata a Gondviselőnek, hogy halandók vagyunk, a mért? hogy új életre ébredhesünk! Mily jól esik nekem is a napon elmélkedni a mulandóság felett. A virágok elhervadnak, s velük a harmat s minden, minden! A szorencse, mely rózsákat s csalánokat kötöz számunkra, s oly hirtelen, mint jött, iamét elválik tőlünk! a szorelem, mely gyermek betegségekben, a vágyban hal meg; az öröm parányi csépspek örömről kiejtölva; s végre a remény azon loholhat, mely a parázst fújja, s addig várja, hogy lángra gyúljon, még a parázsa hamuvá leaz s elenyészik!... Szegény élet, szegény emberek! mennyivel boldogabb az, ki a temető hideg kebelében aluszszva örök álmát, míg az ember csak önmagának terho az életben! És nekünk ölnünk kell és nem szabad kérdeznünk miért? és viselnünk kell az élet terheit, mint a bilinosot, mely elvégre az agg rabnak is terhes lesz!...

De halottak napja van, menjünk a temetőbe! hisz tudom nyájas plvaso, nekod is van vagy vannak drágá halott id! Oh csak a szent áhitattal lép be, s ha minden emb-r mindig úgy érezne, oly tisztán, mint midőn az elhunytak e néma, hideg parhüvelyeknek hánába lép; monnyival több szeretet lakoznék sokaknak iry kebelükben!... Igen ez a hely az, hol mind, de mind egyenlők vagyunk!... Király és kócska, Ur és szolgál, barát és ellenség, jólelkű és gyilkos, mind, mind egyenlők. Őt a gyarló sárhüvely to dolyfás hitalkotvány, to könyörtelen ember, ki a valódi szegény embertársadat csak hirtől lenézve ismered, jor ma a temetőbe!... Nem látod ott ama düldező szorony fenyű ker-szetet, kulcsoló a rongyokba burkolt aryatátóvédze-ve ártatlan siránkozó gyormokéval férjo roskadt sirjánál, mint hullatja tiszta keble forró könyvűt könyérkeresőjükért, ki csak azért volt szegény, mert tiszta lelke volt?!.. Nézd mellette a magasha nyuló tündöklő granit oszlopot, ópen szomszédja a mohos fejtának. Mily elhagyatott e fényes sir s mily pusztá! Ez tán csak a felő hideg könyeiben rézesedl, még a szegény elhagyatott sirdombján zöld eleven füvet illatozó virágot éloszt, a fájdalmas anya, gyermek, rokur, felobarát keardü könye! A to virágaid mesterkőlt virágok, s csak a temető ör bérlet szorgalma ad neki életet. Oh nem oly illatos az, mint a mit a részvét malasztos könyei öntöznek. Vagy te itt e közös hazában is márványpalotába alszol, pedig hidd el az a féreg átfurja palotád oldalát, s ama szomszéd sirból hozzad csúszik rajtad rágódni! Embor! te gyarló ember! Oh no legy kevély s szeresd a to felobaratodat!!!...

Do menjünk a temetőbe, hisz ma halottak napja van! Koszoruzzuk meg kedves-luk sirját, szenteljük e napot a halottak emlékének, gyertyázzuk fel a sírokat, s mondjuk felettük: „Rájusson in paco!“...
Kialusznak a gyertyák — virágosak — koszorúsak a sírok! Megyek, én is távozom atyám, vércim sirjától! A szellemek órája út, haza, haza!... Uram! adj örök nyugodlmat nékik, és az elenyészhetetlen vilá-gosság fényoskedjék nékik.

SAMAY ISTVÁN.

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, november 1. 1867. A gabona-áraknak élénk menetet kölcsönöznek, Bécs, Triest és több külföldi vonéknok piacunkonki gyakori megjele-udése, kik közül több lit formázandólag tetelopedvön, mind a bevásárlást, mind az elszállítást maguk oaz-körlik. Ily körülmények közt az üzlet megújult és nem egykőnyven oik vissza.

Az újbornak első kézből szüldése, mely nagy bős-ségben nyerése miatt jelentékenyen sok volt; alább szállt és ki ma bört akar venni. annak egynegyed-egyharmaid részig töltelekre koll használni. A jószág, igaz, jobb a tavallal, mindamellett még kívánni valót hagy maga után.

Jelenlegi árak alsó-ausztrál mérőként a helybell piacón: Buza 85—89 fnt 5 frt 50 kr, 6 frt, 6 frt 20 kr. Róza 78—79 fnt 5 frt 50 kr, 3 frt 70—85 kr. Kukorica 81—85 fnt 3 frt 20, 1/2 20—30 frt Árpá szerfűszoboz való, 70—73 fnt 2 frt 60, 2 frt 80 kr. Zab 45—47 fnt 1 frt 80 — kr. 100 fejt káposzta 4—6 frt — kr. Paszuly fehér 6 frt 10 — kr. frt, tszka 4 frt kr. Gubó első rendű má-szája 18—20 frt — Sallvapállunka 20 foku 21 frt — kr. hordóval együtt. Firkolypállunka 20 foku 16—18 frt hordóval együtt. Mész 21—23 frt. Borkó 20 frt — kr. Nyersbörök — frt, ökr- és tohón-börök — frt. Sós busabörök — frt mázsánként.

Börök. Fehér és vörös (schiller) 1402—15 1865-ki — vidékünköl — termés 8—10 frt. Vilányi és szeg-sárdi sek to 1866. 13 frt. — Uj hont bor vörös és fehér 1867-diki 3—5 frt. — Balatonmuelléki borok 1865-és 1866-iki fehér 6 frt akonként. Viasz 125—126 frt, tész — frt — kr. Közsédes gyapju ha-

tárörvidéki ára 66 frt. Fehér rongy ára 9—9 frt 58 kr. fekete 4—5 frt. — kr.

N.-kanizsai piacti árak nov. 2-án.
Borsó itéző 24 kr. Lencs- itézője 12 kr. Bab itézője 7 kr. — Burgonya m-rője — frt — 80 kr. — Mar-hahús fontja 18 kr. — Juhhús fontja 12 kr. Bor-tó-hús fontja 24 kr. Szalonna má-szája 44 frt — kr. Zair fontja 48 kr. Királyi-ist 0 sz. má-szája 14 frt — kr., Lángliszt 1, sz. má-szája 13 frt 75 kr. Lángliszt 2, sz. má-szája 13 frt 25 kr. Zsemlye-liszt 3, sz. má-szája 12 frt 75 kr. Zsemlye-liszt 4, sz. má-szája 12 frt 25 kr. Kenyér-liszt fehér 5, sz. m. 11 frt 50 kr. Kenyér-liszt 6, sz. m. 10 frt 75 kr. Kenyér-liszt 7, sz. m. 10 frt — kr. Kenyér-liszt 8, sz. má-szája 8 frt 75 kr. Rozsálángli, sz. 9 frt 50 kr. Róza lánq 2-dik szám má-szája 7 frt 75 kr. — Kukorica-liszt fontja 6 kr. Arpadára fontja 18 kr. Köleskása itézője 9 kr. Rizskása fontja 20 kr. Paolaj fontja 65 kr. Repceolaj fontja 23 kr. Lenmagolaj fontja 36 kr. Ujbor itézője 10 kr. — Óbor itézője 16 kr. Pesti sör itézője 14 kr. Kanizsai sör itézője 10 kr. Gabona-pállunka itézője 25 kr. Törköly-pállunka itézője 30 kr. Sallvapállunka itézője 40 kr. Nyers búgyó má-szája 24 frt. — kr. Öntöttfagyó-nyertya fontja 36 kr. Petrolum fontja 22 kr. Szappan fontja 26 kr. Sál fontja 10 kr. Keményfa öle 7 frt 50 kr. Pafaba öle 6 frt — kr. Nyersfa öle 6 frt 50 kr. Faszén mé-rője 35 kr. Széna má-szája — frt 90 kr. Szalma m. — frt 50 kr. Kender fontja 60 kr. Len fontja 60 kr.

SOPRON okt. 25. 1867. A gabonaárak élénk menetet nyer, anélkül, hogy az ár felemelkedés, mely ugy látszik egy ideig az egyformaságban mara-

dand. Buza 84—85 fntos 5 frt 20—30 kr.; — 85—86 fntos 5 frt 50—60 kr.; 84—87 fntos 5 frt 70—80 kr.; 83—89 fntos 6 frt — Róza 78—80 fntos 3 frt 80, 4 frt. — Tengeri 79—80 fntos 3 frt 3 frt 10 kr. — Árpá 70—71 fntos 3 frt, 3 frt 10 kr.; 72—73 fntos 3 frt 20—35 kr. Zab 44—46 fntos 2 frt, 2 frt 40 kr.

KEZTIELE, oct. 31. Mióta az idő kiderült, piacunk sokkal élénkobb. A legközelebbi hetivásér kü-lönszen udos volt.

A gabna ily áron kelt: Buza méreje 4 frt 50—5 frt. Róza 3 frt 50—4 frt Árpá 2 frt 50 kr. Kukorica ca-tás 1 frt, szomsz 2 frt 50 kr. Zab 1 frt 50 kr. Burgo-nya 60—70 kr. Káposztának száza 4—5 frt. A fa ne-hány hét óta nagyon drága; egy közönséges szekér-ről 5 frt.

Kisebb piacunk elég jutányos; de halat jó pénzért is csak nagy ritkán kaphatunk.

— Az ideit aratás eredményeiről a „Schles Landw. Ztg.“ igen édeskes összeállítást közöl, mely-nek árszárait itt átveszszük: „Adatainkból kiderül — így szól emlit it lap — hogy nagyon gazdag aratás volt: Magyarországon, Ausztria főgabonatermelő országában, a Dunafejedelemségekben, Törökország-ban, Oroszország legtöbb kormányzósaiban, Leng-yeleországon, Észak-Amerikában és Kaliforniában. Mindazon országok tetemes kivitelét készlettel rendel-kezőnek. Ellenben igen szűk aratás mutatkozott: Francia- és Spanyolország, Portugallia, Anglia, Svájc és Belgium területén. A mi Németországot illeti, a déli tartományok sokkal hátrább állanak, mint az északnémet szövetség tartományai, ugy hogy ama-

zokba tetemes mennyiséget fog kelleni bevizni. De az északnémet szövetségben is nagy hiány mutatko-zik a főtápszoró, a róza néve. Egészben véve ugy alakult az aratás, hogy inség sehol sem fog mutatkozni, mert azon országok hiánya, melyek száken arattak, előggé fedezték azon országok feleslegéből, melyek szükségletüknél többet termeltek. A mi e fo-lelesleg megoszlását illoti, Anglia szaksz. ote állgha fog Németországra néve befolyást gyakorolni, mivel annak ország Amerikából fogja magát ellátni. Fran-cziaország, Spanyolország, Portugallia, Svájc és Dül-németország elileben Ausztráliól, Magyarországtól, a Dunaf fejedelemségektől és Oroszországtól fogják szükségleteiket megszerezni. De ha hiány nem fog is mutatkozni, az árak mégis olyanok lesznek, minők a termelőre néve nagyon jutalmozóknak t-kintetők. A novezett lap azon véleményben van, hogy az árakban már nem várható emelkedés, sőt fokozatos csökkenés lenne indokolva, kivéve a rosszot, mely jelenlegi árait hibótólag szállárdan se-m fogja tartani.

Bécsi pénzürf. áyam nov. 2-án.
5°/₁₀₀ metaliques 56 20; 5°/₁₀₀ nomz. kolosoz 64.90; 1860-ki alladalmi kölcsön 81.80; bankrészvények 6.79; hitelintézetli rókz-bvényok 176.70; London 124.49; oszlat ágie 122.25; arany darabja 5 frt 94°/₁₀₀ kr.

Felölös szorkosztó Wajdits József.

Heti naptár.

November 3-tól 9-ig.

Hó- és hetnap	Katholikus napt.	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Israeliták napt.	Hód utja
Kathol. Ev. A király szünetnapja. Máty. XVIII, 23-35. — Prot. Ev. A királyi menyegzőről. Máty. XXI, 2-14. — Or. Ev. Lukács VII, 11-16.					
3 Vasárnap	F. 21 Hubert	F. 20 Ida	22 Azo Abim.	5 Abim-fel	
4 Hétfő	Dor. Károly	B. Károly	23 Jakob	6 B. Jer elp.	
5 Kedd	Imra herceg	Imre	24 Acetbas	7 Azo	
6 Szerda	1. Endr hitv.	Léonard	25 Marc ion	8	
7 Csütörtök	Engelbert p.	Adolf	26 Dömötör	9 Félhajt	
8 Péntek	Gottfrid pk.	Gottfried	27 Neator	10 Amán	
9 Szombat	Tivadar vt.	Todor	28 Ferencz	11 Sab Wajerah	

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Buda felé:	délután 1 óra 22 percakor.
" " " "	estvo 9 órakor
" " " "	reggel 7 óra 15 percakor
" " " "	dél. 3 óra 30 "
" " " "	dél. 1 óra 50 "
" " " "	estvo 9 óra 25 "
Erkösi N.-Kanizsára Buda felől:	reggel 6 óra 6 percakor
" " " "	délután 1 " 20 "
" " " "	délben 12 " 31 "
" " " "	estvo 7 " 28 "
" " " "	reggel 5 " 21 "
" " " "	délben 12 " 52 "

Országos vásárok:

Zala m. Bellatince nov. 5-én: Koszthely nov. 7., Szent Grot nov. 13. Sümeg nov. 19.
Somogy m. Szigetvár nov. 11. Mészáros nov. 6., Mernye nov. 6.
Sopron m. Ivány Sopron nov. 6-én, Sopron nov. 19., Nagy Lővő nov. 10., Nagy-Márton nov. 11., Ruszt nov. 4.
Vas m. Jánosháza nov. 15-én, Körmenő nov. 11., Miske nov. 25., Vasvár nov. 10., Rohonca nov. 25.

H I R D E T É S E K:

Die billigste und beste Wäsche der Welt.

Grosse Preisherabsetzung

der ersten und größten in Wien bestehenden Leinen-Wäsche Fabrik des LOUIS MODERN in Wien, Tuchlauben Nr. 11.

Für Herren, Damen und Kinder zu Ausverkaufs-Spottpreisen.

Für Echtheit, gute Arbeit und passende Façons wird garantiert, trotz den so herabgesetzten Preisen, welche gewiss Jeden in Erstaunen setzen, und bei dem kleinsten Versuche zu Nachbestellung voraussagen werden. Bestimmungen werden nach allen Richtungen, allen Anforderungen entsprechend, verstanden.

Hemden, welche nicht bestens passen oder nicht conveniren, können sofort retournirt werden.

Fixe Preise, selbst für Wiederverkäufer und Kaufleute unveränderlich.

Fortige Herrenhemden, beste Handarbeit.

Fertige Damenhemden, schönste Handarbeit.

Weißgarn-Leinenhemden	anstatt fl. 2.50	nur fl. 1.90
Feine Sorts mit Faltenbrust	anstatt fl. 4.50	nur fl. 2.30
Feine Trücker oder Rumburger Hemden aus	fl. 5.00	nur fl. 2.80
Feine Holländer Leinwand Hemden	anstatt fl. 8.00	nur fl. 3.50
Feine Rumb. Handgespinnst-Hemden	anstatt fl. 7.50	nur fl. 3.50
Allerf. rumb. Hemden, schönste Handarb. aus	fl. 10.00	nur fl. 4.50
Aus Finsterberg. Batist-Leinwand	anstatt fl. 13.00	nur fl. 5.50
Spinnfäden in elegant gestickten neuesten Hemden	7, 8 bis fl. 9.	
Hochflur Hemden; allernuestes mit Traverbrust	fl. 5.50, 6.50, 7.	

Leinen-Damenhemden	anstatt fl. 3.00	nur fl. 1.90
Feine Schw. la rheinlen mit Faltenbrust	anstatt fl. 5.00	nur fl. 2.80
Neue Façon reich in Herr gestickt	anstatt fl. 5.50	nur fl. 3.50
Maif. Antimotte, aus Belg. Leinwand	anstatt fl. 6.00	nur fl. 3.50
Reich gestickte f. Hemden eleg. Façon	anstatt fl. 7.00	nur fl. 4.80
Feinste Pariser M.-le-Hemden mit Valenciennes und sehr feine Antimotte-Specialitäten in reichster Auswahl	anstatt 15 und 16 nur fl. 7.50 und 8.50	

Damenhemden aus feinem engl. Shirting	anstatt fl. 2.50	nur fl. 2.00
Hosen aus feinstem Perkal, gestickt	anstatt fl. 5.00	nur fl. 2.80
Feine Leinen-Damenhemden	anstatt fl. 5.00	nur fl. 2.50
Feine Leinenhemden, reich gest., neuestes	anstatt fl. 6.00	nur fl. 3.30
Damen-Barchenthosen, glatt, auch gestickt	fl. 2 bis 2.50	
Damen-Nacht-Corsetts, neue Façon	anstatt fl. 5.50	nur fl. 2.80
Feine Batist-Corsetts eleganteste Form	anstatt fl. 7.00	nur fl. 3.50
Reich gest. Corsetts m. Valenciennes	anstatt fl. 12.00	nur fl. 5.30 b. fl. 7.
Feine Damen-Barchent-Corsetts	fl. 2.80 bis 3.50	
Leinen Damen-Nachthemden m. lange Ärmeln	anst. fl. 5.50 n. fl. 3.50	
Damen-Corsetts-Nachth. m. feiner Stickerei	fl. 7.50 nur fl. 5.50	
Damen-Frisir-Schürzen, modernsten Schnittes	fl. 5, 6 bis fl. 8	

Weisse und farbige Shirting-Hemden.

Herrnhemden aus weissem Shirting	anstatt fl. 3.00	nur fl. 1.80
Aus Finsterberg. feines Shirting	anstatt fl. 4.50	nur fl. 2.90
Hemden Dessins farbige Hemden	anstatt fl. 2.50	nur fl. 1.80
Elegante farbige Shirting Hemden	anstatt fl. 4.50	nur fl. 2.50
Reich französ. h. farbige Batist-Hemden	anstatt fl. 6.50	nur fl. 3.50
Neueste f. B. Hemden mit glatter Brust	fl. 3.50, Faltenbrust fl. 4.50	

Amerikanische Gesundheits Flanell-Hemden aus Angora-Wolle, die schönsten Muster-Dessins als auch Flanell-Jacken und Unterhosen, besonders gegen Gicht und Rheuma, elegante Formen fl. 3, 3 1/2, 4, 4 1/2, 5, 5 1/2 feinste Sorte.

Preise der Leinwand-Sacktücher, Tischzeuge und fertigen Bettwäsche.

Special-Geschäft in Heirats-Ausstattungen, als auch elegantester Art und nach Angabe von A bis Z.

Feine Webe-Leinwand 48 Ellen, 1/2 breit	anstatt fl. 30	nur fl. 20
Eine feinste Webe 60 Ellen, 1/2 breit	anstatt fl. 43	nur fl. 25
Eine Garnitur, 6 Personen, Tischzeug	anstatt fl. 10	nur fl. 6
Eine Garnitur, 6 Personen, Damast	anstatt fl. 15	nur fl. 9
Gute Leinen Sacktücher, 1/2 Dutzend fl.	1, 1.50, 1.80, 2.50	
Feine Leinen-Batist-Sacktücher, 1/2 Dutzend fl.	2, 2.50, 2.80, 3.50	
Fertige Bettwäsche aus feiner Leinw., sowohl gest., als auch einfache	nach den neuesten geschmackvollsten Zeichnungen, reine Handarbeit	

Bestellungen aus den Provinzen gegen Nachnahme. Bei Bestellungen von Herrn-Hemden wird um das Maass des Halsumfanges ersucht. Aufträge bitte ich nicht an die Filiale, sondern direct an das Central-Haupt-Versendungs-Depot des

Louis Modern, Tuchlauben Nr. 11 in Wien, zu richten.

Figyelembe venni kéretik! Fontos új találmány!

Minden írónak

ajánlom az egyedül valódi szabadalmazott Alizarin-író- és másoló tinta, dupla-másoló tinta. Birmingham Ink (pompás violakék író- és másoló tinta), Anilin tinta, intenzív fekete iroda tinta, továbbá veres és kék karmin tinta a legélénkebb szín- és legállandóbb minőségben, készletemet AUG. LEONHARDI drezdai és bodenbachi világhírt vegyi gyárából, különböző mennyiségben és legjutányosabb áron.

Fontos az iskolák és hatóságokra.

Atrolith vagy tintakő.

szabad. a cs. kir. osztrák államokra, AUG. LEONHARDI nevezetes gyáráraiból Drezda és Bodenbachban.

Ezen valóban kitűnő és felülmulthatlan gyártmány, mely alatt nem a közönséges tintaporok értendők, hanem mely egyszerű vízzel keverés által, rögtön tetszés szerinti mennyiségben szép fekete író- és másoló-tintát szolgáltat.

Egyedül raktár Zala és Somogy megyékre:

WAJDITS JÓZSEF,

író- és rajzszerszerezésében N.-Kanizsán.

A „Pesti biztosító intézet”,

mely gyors és illetelmes kármegejtésével általános elismerésben részesült, biztosít a legjutányosabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett:

tűzkár ellen épületeket és azokban levő ingóságokat, szalma-gabona- és takarmány-készleteket, tetőzet alatt vagy szabadon.

jégkár ellen mindenennemű földterményeket és elemi károk ellen minden vizen és szárazon szállítandó javakat.

E hazai intézet jelen időnyben a gazda urakat különösen a szalma-gabona és takarmány tűz elleni biztosítására

bátorkodik figyelmeztetni.

Az aláírt főügynökség főkéri czonról a t. os. gazda urakat, hogy biztosításuk feladásával vagy hozzá, vagy annak minden nagyobb helységben létező ügynekeihez fordulni sziveskedjenek. A főlőtebb jutányos feltételekről legujobb készséggel adatik fölvilágosítás.

Kelt Sopronban, 1867. július havában.

A pesti biztosító intézet soproni főügynöksége. Müller P.

SEILER PÉTER

óra- és erőművész

Uj találmányt jelent a nagyérdemű közönségnek, miszerint a legújabb műalkattal ellátott országosan és több helyen megvizsgált

fekirányos torony- és várórákat

szép és tartósan elkészít az azokat különféle nagyságokban a legjutányosabb ár mellett eladja.

Bár nagyobb városban szerzett bizonyítványokkal bírván, azon reménytel kersegetti magát, hogy a reá bizanló megrendelőket a legujobb gyorsasággal és teljes megelégedésre hajtandja végre.

Kértemek a tisztelt megrendelőket, hogy a megrendelés alkalmával a leendő számlapok mennyiségéről, valamint az első és második harangnak anyjáról értesíteni sziveskedjenek.

Ahol, hol mindenféle függő, oylinder- és horgony-órák a legjutányosabb áron kaphatók és jótállás mellett mindennemű órák kijavítására elfogadottnak, van a főúron „Szarvas” vendéglő és Reindl-féle kávéház között Nagy-Kanizsán.

Cs. kir. kir. szab. első amerikai és angol engedélyezett.

ANATHERIN SZÁJVIZ.

Dr. Popp J. G. bécsi fogorvos által feltalált az a közhírré lett egészen magára vonat, és napról-napra nagyobb mérvben keresetlik. Daczára annak, hogy számos vegytan vizsgálata alá vére, és semmiféle hátrányos részt fel nem talált benne. és utánaoni kezdtek de csófolokt hem érték el, mivel a Popp-féle fogszájvizhez nem is hasonlíthatók; -to nárt bebizonyult tény: hogy egy a maga remében.

A Popp-féle szájviz úgy szólván a fogak életentartó szere, a legbetegebb fogakat annyira meggyógyítja, hogy nagyobb baj keletkezésé egészen lehetetlen; továbbá igen jótékony a foghúrs néve is; és megmeneti a fogak vére, daganatol stb. — Tehát nem csodálkozhatunk azon: hogy „anatherin” szájviz mindent mint legűdösebb szer elfogadott.

Anatherin fog-pép ára 1 ft 22 kr. Fog-ólom 3 ft 10 kr. Fog-por 63 kr.

ogszenvedőknek.

Ha a száj és fogak tisztán és épen tartása az emberi testnek javára szolgál — mint ezt az orvosok általában előnyösnek mondják — ez a munka sokkal nem mulasztandó el dr. Popp ur kitűnő Anatherin szájvizét *) mint legűdösebb szert minden fogszenvedőnek méltán ajánlani. Dr. Popp ur Anatherin Szájvizén kívül nincs gyógyszer, mely a fogak, daganat, rothadás stb. ellen segíteni tudna, ez ellenben még az egészségeseknek is — mint védőszert — igen ajánlható. Élénkíti, frissíti, és a lehető tisztaságra által főképen gyógyítja a fogakat, sőt még előbbi szándékat is visszanyerik. Eltávolítja a borkő, és a fogakat az úresedéstől, és gyógyítja a vérső foghúst. — Szóval nem lehet eléggé ajánlani ezen áldásos gyógyszert. H.

Mélyen tisztelt Popp ur!

Köszönettel érzem magam arra, hogy önnek „Anatherin Szájvizét” *) minden fogszenvedőnek kitűnően ajánljam; fogaim folydtósan vértettek, néhány úresedett, csúszos fájdalommal szenvedek, nalcakis önnek „szájvizét” mentett meg mindazon kellemetlen ajtócs maktól, miért is fogadja legűdösebb köszönetemet.

HELPER LIBERET, bűtorgár-tulajdonos Bécsben.

Árverési hirdetés

MEGSZÜNTELTÉSE.

A pesti papnövelde kis-komáromi uradalomhoz tartozó sámsonyi koromsa nem fog árverés után a hirdetet napon kiadatni. Kelt K.-Komáromban, oct. 16. 1867. Az urodalmi tiszttség.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton, egész évben.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve
Egész évre: - 6 frt. - kr.
Fél évre: - 3 " - " -
Külföldre: - 8 " - " -

Hirdetések

A hat hasábos példányért 1-ször 7 kr.
2-ször 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilatkozat”
egy példány beiktatás díja 15 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések

ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bármint a kiadóhivatalhoz küldendő KAGY-KANIZSÁRA.

Előfizetési felhívás!

Azon érdekelttség, melylyel a t. közönség lapunk iránt naponként nagyobb mérvben viseltetik, buzdít bennünket új előfizetés nyitására t. i.

november—decemberi két hónapra 1 frtjával.

Ezen intézkedésünk által alkalmasat kívánunk nyújtani, hogy heti lapunkat bővebben megismerhesse a t. olvasó közönség.

A családi rendezkedésmankója.

Nem irók én e görnyedező oziom alá valami bukást, kiruházási regényt, sem kétségbeesett novellát; írták azt és írják némelyek most is apáink közül; a sors pedig idővel rányomtatja magára a családokra annak tragodiáját, hogy az illetők harmad-negyed iziglon sem bírják magukról leolvasni; én ezuttal csak egy sötét vonást, e baltiknél sötétebbet akarok és óhajtanék rajzolni a családfelek tiszta, fogékony szíve és lelke lapjára, ha festeni úgy tudnék, mint különben magát az esetet látom.

Nekünk magyar embereknek minden imádott és nem imádott vagy dícsért hibánk mellett, minő többek közt a tulajdossági jószívség, nyíltság, jóhiszeműség, gazdálkodásban semmi áron számolni nem akarás, vagy nem tudás mellett van, még egy éven oly kevésbé megbecsülhető drámáiból hibánk, mely dícséretünk re épen em válik, bármily nagyurakká szülessünk; az pedig, hogy midőn mint családfelek, olyan utra készülünk, melyről többé vissza nem térünk, sőt azt sem tudjuk, ha valjon a másvilágon találkozunk-e mieinkkel: még sem hagyjuk a családot rendben, annak ügyeit, számadásait tisztában — a nagynál is nagyobb hibán.

Porsze, azért a másvilágon nem kér számot az itteni atyafiság, sem bíróság; tehát nyugodtan mehetünk ahova jutunk; hanem másképp áll itt a baj a földön az örökösökkel, kik az örökségben viszályt, párt, haragot, gyűlölséget és koldusbotot kapnak igen, igen sok esetben.

De ilyen az emberi makacs természet. Nézzük csak kissé nyugodtan és higgadtan.

Az emberek általában annyira jóakarók, annyira emberbarátok, hogy másokat, sőt a nőtleneket is megrójják, ha akár ősi vagyoniukat, akár saját szerzeményüket pazarolják t. i. a kártyán, mulatságokban és élvezetekben; mert attól féltik, nehogy végső napjaikban ajtójukon kopogtassanak alamizsnáért, a mint afféle aristokratikus koldusokat tartaniok kelljen, koldusbotjukon; s mégis minő különös a természet az ily jószívű másokról gondorkodó embereknél;

mert ezek közt is találkozik nem egy, de fájdalem! sok, aki csak más színben követi példájokat, aki épen így vezeti családját a koldusbotra, csak hogy életében azt nem éri el, miután ő magát ennek megései ellen biztosította t. i. a bekövetkezés előtt hal meg.

Mert ő mintegy saját személyének, rangjának és tekintélyének, gyermekeinek kilátása biztosítása végett a koldusbotot rejtegeti, takargatja; hogy aztán ha őt szépen, nagyszerűen eltakarították: a családi hagyományok közt a nagyra, s így nem a gyarló életnek növevő utódok minden ingó s ingatlanok között a tisztességes koldus-tarisznyit találhassák legnagyobbknak.

Aztán osodalkozunk, ha egyik nagyobb, látszólagosan tehetősebb család a másik után jön egyik nagy zavarból a másikba. De hogy is lehetne az másképp?

Az a jó táblabírói természetű született magyar kis király (kivált ezelőt), követi az ő születési és rangja igényeit; épen olyan nagyra neveli az ő sarjait, mint őt akarták jó szülők jóhiszemben; azután az ő apja meg a nagyja maga tartott országos vendégfogadót, bandát, színészeket, mulatságokat és kirándulásokat hetekig, szakácsokat, vadászokat és agarakat, bohócot, tömémentelen fogatot és — végtelen adósságot; — hogy azonban az egyensúlyt megtartsa, minden nagyszerű nyilvános volt, csak az adósság maradt a legnagyobb incognitóban; ez még nem volt elég, hanem ha a fiukat csupán kiköszöltette, a lányokat pedig ép ily nagy hűhóval járó apák fiaihoz adta feleségül; azután összetette kezeit, mint kinek legjobb rendben van a szénája, hát bátran alhatik, úgy halt meg.

Most már az örökösök mit teyenek? Épen így járnak; legfeljebb igen keveset engednek, hanem mindazáltal sem találják be magukat új helyzetükbe már nevelésük és előítéleteiknél fogva; mert mit mondana a nagy világ, ha ők már olyan szűk körbe szorítaná: udvarukat, családi körüket, amennyire ez életkorszak kívánja?

Mit gondolnának fölülük, ha öröklött rangjukhoz, régi hirtelvékhöz méltóképp nem lépének föl?

Hova lenne a tekintély és gyermekeik kilátása, ha megadnák magukat az öröklött fátumnak, és folytatás helyett magukat józan észszel tájékozva, bár kisszerűbb, de biztosabb állást, alapot, jólétet adnának, teremtenének maguknak és utódaiknak?

Könnyű volna e bajon segíteni, ha már meg van a baj, vagy azt legalább enyhíteni; ha volna real-tudomány, gazdasági és gazdálkodási kereskedelmi, ipar és gyártási ismeret, de az a magyar emberelőítéletével és neveltetésével még nem igen fér össze!

Tehát e család-történeti periodus is tovább megy; a jó öregek így végzik az öröklött pályát és bajokat, míg egyszer bevégezték azt ősi magyarsággal.

Azonban a gyermekek amint osztoznak, azon veszik észre, egyik idegen kéz a másik után nyúl feléjük, jobban mondva, az ősi birtok után; ők pedig mit tehetnének egyebet, mint hogy szülők példáját követve, ha — és a míg lehet tatarozzák egy darabig a család ősi hírnév, rang és gazdaság épületét, míg egyszer az mindnyájukat, mindenestől nyomon nyomja. Szerencsésének tartsa akkor egyik vagy másik, ha bármilyen módon foghat egy pár szálát a véletlen szerencse hajából.

Minő az az álszemérem! Mert hiúságnak, büszkeségnek, rangkórának mindig van utógondolata, mely magának és családjának ezt már születésileg akarja biztosítani. Telut csupán álszemérem!

Mert nézzük: tudja, hogy holtáig valahogy csak ki nem huzzák az idegenek ősi fészkéből, de ha meghallhatott, gondolja magában, elég gyarló módon, hogy aki hátul marad, tegye be az ajtót.

Kelteköznek azután porpatvarok, melyek nem ritkán azt is kiveszik az örökösök kezéből, mely a hitelezőktől maradt — vagy maradt volna.

De ez nemcsak onnan és azért van; mert az apák és anyák a rang és az öröklött családi tekintélyek s nagy uraságok megtarthatása végett halmozzák el önmagukat terhekkel és keserves száfrangokkal; hanem száz meg száz eset van, hogy a különben legtisztább osztályokat, örökségeket, elzilogosításokat és adósságok kiegyenlítését egy pár napi fáradsággal és utánlátással sem hozzák egészen tisztába; hanem csak úgy hagyják amint jön, mire csak aztán jön be a nyitva hagyott kis ajtón a legnagyobb zűrzavar.

Ha azt tudnók, hogy egyik magyar kézbe a másik jobb kézbe jön így a birtok, a vagyon: azt mondanók, hogy ez így még jól van; mert mi nek annak a vagyon és hatalom, a kinek nem kell, s aki nem tud vele élni; de az a baj, hogy rendszeren kevés magyar ember jön így jobb kézbe, hanem csak hogy szeliden mondjam, idegen kézbe jut; mi pedig szomorú kiszámítás magára a nemzetre, a magyar elemre; mivel egyesek vagyona képezi a nemzetét, a vagyon, a birtok ad erőt és hatalmat, mivel ehézt szellemi erő is járul, mely a közjólétet és fölvirágzást nemzeti értelemben, nemzeti szellemben biztosítja.

A nemzet nemzeti jólétét, boldogságát, függetlenségét, hatalmát csak úgy biztosítja, ha szellemileg úgy mint anyagilag a vagyon, a tüke, a nemzet zöménél és törzsénél van; valamint viszont egyiknek hiánya, bukása, a másikat szűkségkép vonja maga után.

De ugyan minő éllelkel élhet és halhat meg az az apa és anya, ki gyermekeit nagyurakká nevelte és előre láthatja, hogy mihelyt ő szemeit behányta, azonnál vége a családi büszkeségnek és mindennek? Holtunk után még csak családi sírboltjuk sem leend, de még nekik sem lesz abban nyugtók, hogy a

ozimerek, márványtáblák arany betű büszkén hirdethetnék századról századra, hogy a dícső magyar család, ősi törzs még őseinek hamva fölött is fénylik és hatalmaskodik a nagyok és dícsők között?!

Igy kell aztán egyik ágnak a másik után megtörni, mivel meglajolni és demokratább családát képezni nem akar...

(Végo köv.)

A kis-ozelli kiállítás.

Múlt hó 20-ik és 21-ik napján ment végbe a vas megyei gazdasági egyesület által rendezett általános gazdasági kiállítás. Dacára a kedvezőtlen időjárásnak vasárnap d. e. 11 órakor — midőn a kiállítás megnyílt — tömegesen tödultak a részt kíváncsiak, részint szakértőkből álló látogatók. Minket is az ár először az állatok a gépek osztályába sodort.

A juhok közt osztatlan elismerést Egan úrnak negratti-kosai vívtak ki; említésre méltók Márton és Boda urak, valamint Nagy János úr juhai; a finomabb fajok közt még herceg Baththyányi Fülöp intal urodalmi kosai tündek ki.

A kevés számmal kiállított lovak közül Borzsonyi Miklós úr lovai tündek szemünkbe; valamint csingel Horváth úr 2 éves szürke osikáját is megemlítendőnek véljük.

A szárvasmarhák osztályában Takács Lajos úr két éves két darab iker borja; Mészöly úr hollandi bikája s végre osztrák-szónyfal örörör úr bikája keltek kiváló figyelmet.

A sortések és apró marhák kiállítása jelentéktelen volt.

A gépszályban a szorgalmas ezenki Borkor állított ki figyelmre méltó Garret vetőgépeket, angol boronát és répvágókat; Pol E. oil kukoricázuzót, melynek ára csakely arányban áll használati költségéhez. Gróf Erdődy Ferencz Sz. Péterfáról két darab gyönyörű kúcsövet állított ki. Már indulóban valánk, midőn egy hiányosan össze tödösített foltzott eszköz bilinesolte lo lépteinket. Tízötéb vizsgálat nyomán találhattuk csak ki, hogy ezen gépműve a szántás, vetés és boronálás összpontosítását akarja valóítani, természetesen a legtekéletlenobb módon, min annyival inkább sem csudálkozhatánk, miután a kombináció fultalója valami Tóth Ferencz pusztá-rádozi lakós, egyszerű földműves ember. Sok néző ózro sem vette a szögényes, épen nem ajánló külsejű eszközt; míg mások az eszmének hódolva eltekintettek az otromba kiviteltől, sőt — ha jól vagyunk értesülve — Ajkay Zeigmund úr kéznek is nyilatkozott a gépet szakértő által a mechanika törvényei szorint elkészítetténi, mely szorinton kiérlet a legnagyobb elismerésre méltó, ha nem hozná is a kívánt eredményt.

Felérve az első omeletbe, hol a terméki kiállítás volt meglehetősen csinnal összeállítva, először is borostyánkőli Egan úrnak collectív kiállítása tűnt szemünkbe, mely a legcsokélyebb részletekig híven tüntető ősi gazdasági termelését. Sajnáljuk, hogy gróf Erdődy Ferencz különben oly szép s nagy számú terményeit oly ügyyel bajjal kollelt a teremben összekereszelnék, herceg Baththyányi Fülöp sem központosítá gabnancsolt.

Ősi buzában kiemelendők: Ősi urodalom, Sz. Péterfa, Marton Pál, Raffl Mihály; tavasziban elsőöget Egan úrnak adnánk.

Ősi rozshán: Marton Pál, Körmenyi urodalom, Raffl Mihály.

Árpában ismét Egan urat első helyen említve (Annat- és Chevaliorarpa) mellette Mészöly úr tűnt ki.

Zabban Mészöly úr és hg. Baththyányi Fu-

vételkedtek; utóbbi csöves tengerivel is figyelmet keltett.

Hajdinát és csibehúrt a sz. péterfal...
Kitűnő burgonyát gróf Szechenyi Pál és Marton ur mutatott fel.

Repezőre nézve gróf Erdődy Ferencz sági uradalmit állítjuk első helyre.
Burgundi mag és gyökökben szinte novozott gróf tnt ki.

A méhézet köréből Mészoly ur méhével mézzel telt Dzierzon kasa érdekes látványt nyújtott.

Szemes italok közt Rummy Miklós ur, cseresnyo és barack palinkája keltett figyelmet; borok közt a szőlőgyümölcs itélésű óda az első helyre, melyből Spilits, Szita a Raff urak állítottak ki.

A gyönyörű kiállítás gyönyörű volt; de mintha az idősebbeknek nem volt, itéletűket csak a külszínen láthatjuk.

Feltűnt néhány napraforgó s a téli görög dinnyék, melyeket Boda ur állított ki.

Az érdekes jobb részben igénytelen faszokrény volt felállítva, telve különböző lisztajakkal. Közlekedő érve tapasztaltuk, hogy Szajor György tami vízi molnár mutatja itt be ipart.

A gabona a község előljáróinak jelentőségben értelet s a községi pécsot alatt mind a gabona, mind belőle készült lisztpróbák levetették. Különösen ajkórtulnak találtak a kukoricakészítést. E kiállítás anyival is inkább érdekes volt, mert a gabonák nem válogatva, hanem természetben valóságukban ontették fel a kiállításra; hogy annál szembetűnőbb legyen a készítés különös vívmányán.

Ugyanazonan azonos lisztből készült kenyér, kalács, béles stb. volt mellékelve. E kiállítás szorgalom és mélyen ható szakértelemről tanúskodó érdekes kiállítás on miniaturo, a közügyemeltő tárgya volt.

Gyógyhatásúknál a gyönyörű nyári kő és fa faragványokat állított ki.

A mű iparkészítmények közt első helyen álltak a hímzések. Feltűnt az amerikai mánorgató, s egy lézáró fűsülő gép; — a többi iparczikk je kisobb nagyobb mértékben vonzotta az érdeklőteket.

Néhány észlelt cserevételünk van még látra!

Az által, hogy Kis Csall megyének szélén fekszik, már magában előggő lön veszélyeztetve a kiállítás sikore; de még jobban ártott annak a politika, melyet mi magyarok a nemzetiségünkre s a legkisebbben is a lakatokban sem vagyunk képesek mellőzni! Nem akarjuk a könyös thomát elomozni, de az anyit melyből szajukjuk, hogy a pártviszályt ily indifferencia mezon is tornát tart.

Azért nézetünk szerint kár volt a kiállítást valamelyik névvel nevezni, mert mivel törpül az idegen szemében szép és gazdag megyénk, ha abból az egégre volna következtetést. Elismerjük, hogy a „keleti indolentia“ is nagy részben bűnös, de sajnos, ez már oly megszokott állapot, hogy egészen hozzá is fordítottak!

A hírlapok eljárásával sem valánk megelőgedve, mintha egy látszott, mintha kiasó felülősen és részrehalóan történt volna: megvalljuk, mivel, nehöz igazságosnak lónni bizonyos körülmények közt, de korántsem lehetetlen.

Gyakorlati szempontból is vétkozott a Jury véleményének szarut, midőn mint halljuk, oly toronyokat mőltatott első rangra, melyeken első pillanatra látható volt, hogy azajon lettek szedve. Vétkezett pedig azért, mert a többi kiállítót, ki ferdezetes valószágot tntetvén elő, kudarcot vallott, jóvágyra jutott ily — mondjuk ki magyarul — uszára kényzetviti.

A díjazás 22-án délután törtévé, azt havarni már nem értünk reá; a kiállítók csak a meg eddig sem jelent meg (az oka, hogy az emleklő ily későn jön,) tehát kénytelenek voltunk szerény nézetünkkel egész önállóan a nyájas olvasó elé torjesztetni.

Egy szemtanu.

Zalai közügyek.

Haliót, október 28 án 1867.

Közlekedési miniszteriumunktól több felhívás iftőztetett a magyo köznségéhez, mely frantszban kívánják az újabb útvonalokat kifőltetvén de úgy látszik, nálunk mit sem látszódnak vele.

Nem tartom szűkségnek a köznség előtt fejtegetni, hogy mielő hatással van anyagi létünk és kereskedelmünk emelésére, a jó utak, önökül a nemzot gazdaggá nem lehet, mozdulni kell tehát a saját terén úgy, mint a föld ahtalál; jelszavunk legyen haldani előre.

Ha meggyénk kereskedelmi fővárosán keresztül utazunk, a kisebb eszész után Kanizsán eszünkbe jut, hogy mennyi itt még a tonni való, mily jó volna itt a kormányi segély.

Ha egy angol kereskedő véletlenül megája ezen állatkinzó utát, akaratlanul esz-

be jut az állatkinzó egylolek jótékony hatása — A teendő itt az, ki kell jelölni a megyében minikém útvonalakat, mely a megyének életkérdése, a folyó hó lőben biztonmányi állás lesz, vitatni kell a tárgyat minden oldalról a vidékek értelmiségének meghallgatásával.

Utjainkat három osztályba sorozom 1. Aladalmi, 2. megyei, 3. közlekedési — az aladalmi vonalak a varasdi hídttől fogva Zala-Loyba keresztül Kőrmendnek menve, a másodikk letényedttől Tapolczának, ezek jókarba tartva nem kerül sokba, mert a kavicsot közlekedőből kaphatja.

A másik megyei útunk, mely Lovdyától B. Szent-Mihály, Kozshelyet érinti, egyik a legszűkebb vonalnak, mert Göcsény fakoreskedésre jótékonyan hat, vannak az építészett közti bak-lővések, a feltűnőbbek közül ilyen a baki partnál levő új hid. Tisztelem hazámnak régiségeit, kalapot emelek szinte az újulnok is ha ez szősző, de ezen köhíd előtt nem tozom, — az utas, ki messziről látja azt hiszi, hogy alatta patakocsa folydogál, hogy a viznek zuhatagos esése van, pedig alatta a vorebek a porba csiprölnek, hogy tájékozhasuk magunkat, ezen mi abból a korból való, midőn a magyarnak nem volt szabad mást tenni, mint fizetni és hallgatni.

A III. osztályba esnek közlekedési útjaink, melyek nagyobb részint az él kominisarius közlése alatt vannak, annak gyakori fújásától emelkedik jószáguk — hídjaink oly rossz karban vannak, padlókat nem takarhatjuk be semmi alkotmányos szinccel, — az illót felügyelők a tárgyban nem érdemelnek sommi dícsőretet, a kaporaki járásban, például hozom fel, a habóti ember elviszi a szentmihályi indóházhoz fáját eladni, nagy ügygel veszélyel úgy mehet által, ha kilúzza azekore deszkáját és alkalmazza padlónak a tulso hídfele, visszajövőben is úgy kell tenni.

Sérelmeknek tekintem én a következő körülményt — a földbirtokos, hogy tartozásaitól menekülhessen, mit a rossz idő és moztolha gazdasági viszonyok reáok mértok, oladja fáját olcsó árért; az ille vevő bankár olcsó fuvarral szállítja ezer meg ezer öleken a vasuti állomáshoz, az utat elrontatja, felvágatja, ő maga se pénzzel, se fogatjával, melyen parádőroz, utat nem csinál, akaratlanul eszamba jut egy régi adoma: Utat nem csinál keveset költ.

Mégis nekem a föld, — pedig a szegény 1/3 telkes polgár is megfizeti adóját, és a vonós marhájától 2 napot szolgát.

Szerkesztő ur azt fogja mondani magába, hogy saját érdekemet szőltettem, de ne feledje, hogy egyes vidékek érdeke szinto benne van a közns érdekekben.

Heti szemle.

Pest, nov. 8. 1867.

Gróf Szechenyi Ödön gőzgépot akar Budán az alagutnál felállítani, melyeken szomolyeket és árukat szállítana fel a várba. — Egyik szövesséd megyében véletlen csere folytán orvosság helyett patkányfogót vitt be a nő, ki rövid idő múlva iszonyu fájdalom és férje kétségbeesése között megie halt. — A hírlapokra most minden postahivatalnál elő lehet fizetni egyenkint 10 krnyi díjert, miáltal fölöslegessé válik az előfizetések külön bukálása s azonkívül 11 krral olcsóbb is az eljárás. — A „Szegedi Híradó“ ellon az ottani tanács sajtópört indított. — A kolozsvari börtönben egy fogycenz 5 flos binkjegyet készített. — A magyar hitelbank működése megkezdésével irodait megnyitotta, Pest, Erzsébetvár 4 szám alatt. — Tinnyén egy ravasz kortoszon hálózába kerített egy posti szolgálot. Elhitető vele, t. i. hogy egy szép kisnasszonya változtatja pár napalatt, s egy nagy ur fogja elvenni, ha neki többféle czikketeket megcserez. A nő hiúsága ösztönötől vezettette olhív a ravasz beszédet, s mintegy 100 ftr áru tárgyakat (ékszert, vásznat, ozukrot stb.) szerzett megtakarított pénzén a bossorkányuak. De természetesen az igért metamorphozis és a gazdag vőlegény nem láta még napvilágot, s a hiúság áldoztatva lett nő a hátsóághoz folyamodott orvoslatért. — Bakarestnek furesa képét adja egy francia utazó; a többi közt ezt írja: Herceg palota nélkül, papság moral nélkül, akadómia tagok nélkül, könyvtár olvasók nélkül. Mindonitt viz, ahol kut; folyó hid és part nélkül; törvényszék igazság nélkül; armány szorelem nélkül; válások mód nélkül; férjek nők — és nők férjek nélkül; szőltatott családok; fiak anyával s leányok apjukkal stb., elég obból onnyi. — Egy iparlovag gr. Eszterházy Ozkár név alatt sokáig lakott Pesten. Nagy fényt lőzött, míg a hitelköz előt ellillant. — Ganz budai öntődjében a százszázadik vaggónkerék is elkészült. — Andrásy gróf Páriában a magyar vasuti közlekedést lemondott. — A varasdi egyetemi tanulók Vilmos porosz királyt

és Bismarkot dőljőzték, omiatt az egyetom becsukását v rják. — Garibaldi visszavonult Rómától s a Lore ezen kereszttől Caprerába megye. — Az osztrák császár nov. 4 én hűgta el Páris és 7-én érkezik Bécsbe. — 1868-ri általános népszámlálást torvza kormány. — Kratky-Baschik Poston lővőszakadik. — Rikóson papírgyár felállítást torvenjk. — A pécsi takarékpénztár a magyar vasuti közlekedésre 200,000 frankot határozott aláírni. — A horvátországi hongyülés január 2-án hivattik egybe. — Győrmegye bizottmánya nem helyesli a kormány eljárását Eger s illőtölög Hvosmegye irányában. Felhívja a többi megyéket is hasonló nemhelyeslés kifejezésre. — Oroszország Galicia határ-azélon egy egy elszőnczolt tábort állít fel 200,000 emberrel. — Az aradi vortanuk szobrára eddig mintegy 9 ezer fct gyűlt be. Az adakozásban Bacs-Budrogh megye leginkább kitűnt, mert 1228 forint 80 krt gyűjtött eddig.

Zala-megyei hírek.

Lapunk előbbi számában közlött s a nagykanizsai piaci drágaságot illót fol- szőllásunk eredménytelen nem lett. Minok csak örvendeni tudunk s az eredmény egyik bizonyítéka annak, hogy az erélyesség nincs akkor megsértve, ha a köznség érdeke forog szőnyogen. A nép baja kétfőlekép orvosolható, hivatalosan és nyilt organumában, a lapban, amaz aloopathikus hozszadalmassággal, omoz homocopathikus labdacoskkal gyorsan, de menjünk a dologra: A hajnali baromi vásárlók közül többen egy pár krnyi nyereség vizskotogságból — sőtőre körül- tok. A gabona és más természetmőnyeket szőllító fuvarosok, azoknak sokaságy miatt allg korlátoztatnak a n. kanizsai városi 5 részöt koreszttől metazó ország itakín, — a kiknek a heti vásárokra megjelönni szokott fuvaros koszik mennyiségéről és a városi szabad torokról tapasztalásan nincsen — méltán meg- ötköznek, a városi fogyasztók és kereskedők pedig az ily sokaságnak csak örülni tudnak, mindazonáltal üdvös lenne, ha a piaci török küln termesztmőnyei elnovezősökkel rendeztetőnének.

Czafola főlekép megemlítjük, hogy a jelenen szorokozott s élénk egri „Buzogány“ élezlalban azt olvastuk, mint- ha Földvárny Károly orzodos ur Bécsen át jött volna hazánkba, tegadjak, biztosan mondhatjuk, nem volt Bécsben. Olaszhonból egyenesen városunkon Kanizsán koreszttől jött haza. Nalunk n-hány napig plionvén, rokóni- hoz Póttandro utazott s onnan ment Egerbe. Annyival is inkább megemlítjük e körülményt, mert a „Magyar Ujság“ is hozta ez esetet. Az élez, ha jó, nevőtünk rajta, de ha ferde alappal bir — bosszantó.

Jótékonyozó tánczvizgalo m. Addig is, míg a zalaegerszegi főnyesen sikorult tánczvizgalo áról bővebben szőlhatnánk, előleges tudomásul szőljáljon a következő tudósítás: Az országos honvéd-alap gyarapítására Zala-Egerezegen f. 6. nov. hó 4 én rendezett tánczvizgalo m. jövedelme ezidőig még a vidékre elárúsítás végett kiküldött jegyekről elmaradt jelentősök miatt tökéletesen ki nem deríthetett, azonban a teremben jelenvolt nagy számu köznség, úgy az eddig bejelentett felőfizetések a szent ozól iránti partólást főnyesen tanusítják, úgy az 500 ftr teljes jövedelem, mint az eddigiek szorint az országos honvéd-alap javára bogyúlt özvegy. — Bossenyoi György, honvéd-egyleti titkár.

Tánczvizgalo m. N. Kanizsán f. nov. hó 20-án a „Zöldfa“ vendéglő nagy teremben Lakatos Sándor helybeli táncztanító, Grünbaum zenetársulata s mások egyttos akaratall egy bált rendeznek, melynek tiszta jövedelme a honvéd-alap javára szenteltetik. Reméljük, hogy e szép szándékok kívánt siker koronázza és a nemos ozól tekintetéből a papák és marák örömmel és készséggel vezetik tánczört epedő szép leányaitak e kedélyes mulatságot igorő tánczvizgalo mba.

Pécs-kanizsai vasuti vonal előmunkálataira befizetett pénz — mint a „P. L.“ írja — nem veszett el, illetékes helyről vett tudósítás szorint elvan határozva, hogy a befizetett pénz csakugyan részvényekben vissza fog fizetötni.

Megyei gyűlés. Zalamegye közgyűlése közszőltetvő s kedvelt főlapán gróf Szapary Gőza ő méltósága önlöklete alatt megtartatott. Mely alkalommal a megyét tőzetesen érdeklő több tárgy körül szőnyogró s vitattatott meg; többi közt a muraközi papság no a zágrábi, de magyar püspökséghez tartozzók egyháziilag is; a zalavári aptság a Gottwichtől választások el; városokban a marhahús fontja 18 krról 20 krajozárra emeltetésük. Uj évtől kezdve a szabad hűsvágyis hozatik be, korlátlan szabálytal. Zala-Egerezegen kisgymnasium létesítésük sat. Bővebben a hely szűke miattjövőre hozandjuk.

Dalárda. A zalaegerszegi derék általás egy dalárda szorvosásán fáradozik. Ott, hol a fiatalágy mindon szép, jó és nemes- ort lángoló szőlvöl viseltetik, a szándék könnyen kivihető leend.

Farkas Miksa, daczára, hogy a honvédalban a szombathelyi szőszek játészotak, fényes sikert arzott és jó bevőtele volt.

Farkas Ferencz helybeli fodrász fővárosba is illő pompás és kényelmes fodrásztornet nyitott.

Wajdits Józsa öfkönyvnyomdájából legközelebb kerül ki díszes kiállításban a „Rajta fiuk, vigidjünk“ című közkedvessé- gü dalkönyv, az „Egyházi önokkönyv“ pedig a jövő héten, mindkettő második a több ezer példányban megjelönd kiadásában. Leonard hiros vetőkértője magyar szővog s aláírásal, mint hirdetősi rovatunkban olvasható, szinto posta utján is meglehet rendelni.

Szerencsétlenség. November 8. ájfel után 1 órakor a nagykanizsai 116 ik vasuti őrháznál a Sopronból N. Kanizsára jött szállító vonat mozdonya a vasúton szőllt 3 hámos lő közül kettőt, a melyek billenés- ben kötve voltak, összozozott, a harmadikat pedig a töltésről kedős sőtőssöl lemodort, — a károsult Baranya-mollotti fuvaros, kinok nevét nem tudni, mert a városi hatóságál jelentést nem tott, 220 fct örtökü hámos lo- vától fosztatott meg; ideje volna már, hogy a baranyai fuvarosok is barmaikat ájszakán- kónt a magán- és különösen vidéki log-ölökro ne becsússák.

Panorama. Alig ment el az egyik, itt van a másik t. l. Liobigh ur panorámája. Megtekintettük, s valóban annak látogatását a t. köznség figyelmőbe ajánlhatjuk.

A „Haza“ biztosító bank f. 6. october havi üzlet kimutatása; benyújtott: 553 db. bevallás, 948,170 fct ötkőro s 5500 tallér, fűggőben maradt a mult hónapból 426,420 fct ötko, összesen 1,374,590 fct ötko s 5500 tallér. Ebből kiállítatott: 356 db haláleset- ro: 482,900 fct ötko s 5500 tallé, 134 darab életosótér: 193,800 fct ötko, 33 db tulólési csoportokba: 29,330 fct ötko, 33 db ellenbiz- tosításra: 29,330 fct ötko, fűggőben maradt: 618,730 fct ötko, elutasítatott: 20,500, össze- sen 1,374,590 fct ötko s 5500 tallér. Működés- tünk kezdetétől azaz f. 6. Sept. 1-től benyuj- tott bevallások özszego: 2,018,370 fct 2500 tallér és 2000 darab arany.

Kinoveza. Hallomás szorint ő Fel- sőgo a koshelyi gazdasági ördőszeti tanul- tózt igazgatójaul Sporzon Pál, s budai kir. műgyetemmel a gazdasági tudományok tanárát méltóztatott kinevezni.

Értősités hazai bortermelőinkhez! A mult évi nov. 13-án tartott országos borá- szati értekezlet megállapodása folytán, s az orsz. magyar gazd. egyesület f. 6. oct. 23-iki igazgató választmányi ülőse megbízásából van szerencsém értesíteni hazánk t. cz. bor- tormeszőit, hogy az országos borászati érte- kezet es évben nov. hó 11. és 12-ik napján fog megtartatni Poston, az orsz. gazd. egyesület köztelkén. Kivánatos lenne, hogy ez értekezleten hazai bortormeszőitk minöl számosabban vennének részt. — Pest, oct. 27. 1867. — Előki megbízásból: Szoroz István, egyesületi titkár.

Somogy-megyei hírek.

Névváltozás. Haberhauer M. kapos- vári lakos, köz- és váltóügyvéd vezetőknövét felsőbbi engedély mellett „Vágy“-ra változ- tatta.

H. E sorok írásakor a f. hó 2-án kezdett bizottmányi ülőseok még egyre-másra folynak, — különféle szakkbizottságok, egy- loti választmányok, u. m. a megyei gazda- sági egylet, iskolai igazg. választmány stb. stb. külön ülőseokban működnek, ép ezért ezuttal még lehetlen az özszőrdményt rend- szeresen adni. Annyit azonban elve is mond- hatunk, hogy jóllehet a megyei bizottmányi tagok nem valami túlságos számmal jelentek is meg, jóllehet az ülőseokban kevesebb viták hosszas ozafrangos dictiók és személyesko- dások nem fordultak is elő, — mégis mind- den szőben forogó ügy szőltőben, hosszában meglátolva kellő — majlalom túlságos — nyugalommal tárgyalatott s általán sok üd- vőt igorő új intézkedőnek, reformnak vet- tetett magva a jövő tanúságnál és utbafej- zítéséül. Így például a már többször emle- gotott vasút létesítőse iránt a bizottmányi felsőbb helyon és a szövesséd megyőknél mindont elkövetőpdőnek (határozta; a megyei tisztikar számára — a naponta többre szaporodó ügyekhez képest) szőpörítését el- rendelte, a fizetésüket itt-ott megjavítani ha- tározta; a közrendőszet és vagyonsbizottság szilárdítására hasznos intézkedőseket léptő- tett életbe stb. stb. Szóval, nem mondunk hízolgósi, ha állítjuk, miként ö bizottmányi ülőse egyik — lognovozatosabb s nánponkén- ti szűkségöt tekintve, leggyakorlatibb hasz- nú ülőse volt a megyének.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész iven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben háshoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 6 frt. — kr.
Fél évre: - 3 - - -
Évnyegyedre: - 1 - 50.

Hirdetések

A hat hasábos petitsorért 1-szor 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitott téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,

ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető
közlemények,
valamint vidéki levelek, bérmontvó a kiadói hivatalhoz
küldendő NAGY-KANIZSÁRA.

Előfizetési felhívás!

Azon érdekltség, melylyel a t. közönség lapunk iránt naponként nagyobb mérvben viseltetik, bizdit bennünket új előfizetés nyitására t. i.

**november—decemberi
két óra
1 frtjával.**

Ezen intézkedésünk által alkalmat kívánunk nyújtani, hogy heti lapunkat bővebben megismerhesse a t. olvasó közönség.

A nagy-kanizsa-barcsi pécsi

vasutvonal indópontja s irányának megváltoztatása érdemében városunk közönsége részéről koronként tett lépések felől annak idején volt szerencsénk olvasó közönségünket értesíteni.

Ezen lépések a kívánt eredményre nem vezetvén, sőt az országos vasuti hálózat iránt kiadott tervezet szerint ezen fordó irányú építendő buda-flumei vonalra nézve is elfogadva lévén, városunk közönsége most már a hongyüléshez fordult, és a f. évi október 21-ki képviselői ülésből a következő kérvény felterjesztését határozta el:

Mélyen tisztelt országgyűlés!

Még 1856-ik évben a bécsi kormány engedélye folytán egy társaság alakult, az úgynevezett dunántúli vasutak kiépítésére, Ferencz-József keleti pálya czég alatt, mely különösen feljogosított Budától városunkon át Stájerhonba Triest felé, Nagy-Kanizsától Sopron felé, Nagy-Kanizsától Pécs felé s Nagy-Kanizsától déli irányban Horvátországba vaspályákat vezetni. — Ezen terv, illetőleg engedély, okmány szerint városunknak az öt irányban építendő vaspályák kulcsává kellvén emeltetni, nevezett társaság felszólítására városunk emelkedésének kecsgetető reményében nem késtünk a nagyszerű vállalat létesíthetőségére áldozatot hozni, s a jobb jövő hiszemében egész erőnket megfeszíteni, ajándékozván egy nagyszerű s mindezen pályák befogadására elégséges pályaudvar s műhelyek elhelyezésére kívánatos 60 holdat.

Midőn mi ezen nagy értéket, képviselő területet közvetlen a város mellett részint a község vagyonából, részint pedig egyesektől holdankint 4—500 frton kisajátítva, ingyen a nevezett társaságnak átadtuk, úgy valánk meggyőződve, hogy viszont ez (ha már előnyünkre áldozatot nem hozand is, de legalább) felvállalt köteletségének mindenben megfelelend, és pedig ezt annál inkább hitük, mivel szóbeli ígéreteinek teljesítését röviden az 1/2 alatti szerződésben le is kötötte.

Ezen velünk szerződött társaság 1858-ban feloszlván, a déli cs. kir. állampályát megvásárolt frankia-olasz társulattal egyesült, és habár ezen egyesülésre vonatkozó megerősítés mind a mai napig tudtunkkal közös nem történt, de jogi meggyőződésünk szerint, ha ez az előbbi részére kikötött kedvezményeket igénybe vette, köteles lenne

viszont az előbbinek visszkötelmét is átvenni, mert nézetünk szerint ettől ötet egyesek rovására s kártalanítása nélkül még a legfelsőbb korlátlan hatalom se szabadithatá fel.

Tapasztaltuk ugyan már korábban, hogy a déli cs. kir. vasutársaság kötelezettségei teljesítése alól kibujni iparkodik, nevezetesen hogy az általunk nagy áldozattal neki átadott térség nagy részét rendeltetésétől elvonva, mezei gazdálkodásra használja s bírói megintésre nemcsak műhelyeit ide nem hozza, hanem még eme kötelmének fennállását is kétségbe vonja, mindamellott részben azért, mivel hatalmas befolyásos ellenféllel lévén dolgunk, az abszolút kormány uralma alatt nem tartottuk tanácsosnak sérelmünk orvoslását keresni, hallgattunk mindaddig, míg mostani felelős kormányunk az ország igazgatásának mindenszálát kezébe nem vevé. — Epen ezen időben értesülvén a hírlapok útján, hogy a déli vasutársaság N.-Kanizsa-Pécs vasuti vonalának indópontját városunktól 1 1/2 mértföld távolságra eső M.-Keresztur falu alatt határozta meg, és ezt nem a természet által kijelölt egyenes irányban Somogy szívére keresztül, hanem ennek legdélibb részén szándékozik vezetni, nem késtünk 1/2 a. beadványával közlekedési minster ur ó excellétiájánál panaszt emelni, honnét azonban a 1/2 a. szerint azon elutasító választ nyertük, miután ezen vonal indópontja s iránya már a bécsi kormány által korábban engedélyezve lett, kérelmünk többé nem teljesíthető.

E közben megjelent a hírlapok hasábjain ápril 10-ki kelettel — tehát egy hóval később hogysen a magyar minsterium a kormány gyelölt átvévé — azon államszerződvény, mely a déli vasutársaságot feljogosítja, Nagy-Kanizsa-Kottori közötti indóponttól Baresig egy szárnyvonalat építeni. Erre támaszkodva sérelmünk eltávolítása végett 1/2 a. a közlekedési minsteriumhoz utolag esedeztünk, de arra határozatot nem nyertünk, hanem utóbb arról értesítettünk, hogy a n.-kanizsa-zákányi vonal politikai bejárására kiküldött bizottmány, f. évi június 26. városunk tanácstermében fog összegyülni.

E napon Zala és Somogy megyék küldöttei szinte a működésben részt vevén, élő szóval ismételt sérelmeinket magokévá tévék, és a kiküldött minsteri biztos urnak felszólítására velünk közösen az 1/2 óvási okiratot írtak alá s ádták át, abban e vonal helytelen indópontja s iránya ellen tiltakozván, és helyette egy minden tekintetben czélszerűbb tervezet elfogadását ajánlván.

A határozat ezen okira soká késett, de a hírlapok hasábjain, nevezetesen a Pesti Napló augusztus 4- és 6-ki számaiban egy felhivatalos cikk jelent meg, melyből kérelmünk elejtését elég világosan kiolvastunk.

Habár eme megbizható forrásból és illetékes helyről eredetnek jellegzett cikk nem állott bennünket önzőknek és hivatlan vádlóknak bélyegezni, mindamellott egy küldöttség felmenesztését határozta el, mely kérelmünket és sérelmeinket személyesen minster ur ó Excellétiájának élő szóval is előterjeszse.

Küldötteink megbizatusukban az évi aug.

16-án jártak el, és mint jelentésükből értesülénk, nagyméltóságú gróf Mikó Imre minster urnál nemcsak a legleereszkedőbb kihallgatásban részesültek, hanem magukkal hozák ama kecsgetető ígéretet is, hogy ó Excellétiája személyes magas befolyását panaszunk eltávolítására felhasználja.

Küldöttségünk jelentéséből megismervén amaz érveket, melyek döntő körökben a vasuti társaság tervezete mellett léteznek, sietünk azokat 1/2 a. előterjesztésünkkel clozlatni megkísérteni, sőt az építés tetteles megkezdését észre vevén, távirati uton rögtöni segélyért esedeztünk, melyre azonban a 1/2 a. tagadó választ nyertük.

E szerint a vonal építése már bevezgett tény lévén, és változást indópontja s irányára nézve alig szenvedhetvén, feleslegesnek látjuk annak helytelenségét és költséges voltát, habár országos érdekekből is utolag feszegetni, kegyes leend a mélyen tisztelt országgyűlés, ugysis felhozott érveinket a melléletekből megismerni; részünkről egészen felhagynók a reménytelen esedezést, ha a magas közlekedési minsterium által a hazánkban építendő vasutak tervezetében eme fonák tervet más vonalak alapjául felvéve nem látjuk, de így nemcsak mint szerződő felek, tehát némileg érdekeltek, hanem különösen mint hazánkban ezen vidékén létező legnagyobb kereskedelmi forgalommal bíró városunk köteletségünknek ismerjük a törvényhozás különös figyelmét e tárgyra felhívni.

A magyarországi vasutakra vonatkozó, a törvényhatóságokhoz megküldött kormányi tervezet első pontjából ugysis azt látjuk, hogy a buda-flumei vonal városunk megérintésével Mura-Keresztur felé, és innét Zákány alá czéloztatik visszavezetvén, s csak itt Kaproncza s Zágráb irányában kiagztatni; a 12. pont alatti pécsi vasut irányául ugyanaz lévén kijelelve.

Mily érdekek vezethették még a déli cs. k. vasuti társaságot arra, hogy Pécs barcsi vonalát nem egyenesen városunkból ágaztatta ki, hanem 1 1/2 mértföld kerülővel Mura-Kereszturnál, mi annál kevésbé óhajtjuk feszegetni, mert ugysis már az idéztük felhivatalos cikkben hivatlan vádlóknak czimeztettünk, de nem hallgathatjuk el azon aggodalmunkat, hogy ezen kerülőnek a főindoka nem lehetett más, mint a tervezett alföldi s pécsi pályát, Fiume háttérbe szorításával a triesti fő vonalával legrövidebb uton kapcsolatba hozni, különben mi czélja lenne a költséges és veszélyes (Légrád átellenében a Dráva és Mura összeomlásánál létező meredek csuszó talaj) hogy alatti építkezésnek, mikor az fele vagy talán 1/2, költséggel Zákány alól egyenes irányban, közvetlen városunk alá vezetethető volna? Ezen állításunk valódiságát csak egyetlen pillanat a 1/2 a. mellékelt térképre, megdönthetetlenül igazolja. Mily országos érdek kívánhatná azt, hogy a Fiuméba vezetendő pálya városunk legalább 1 1/2—2 mértföldet kerüljön Mura Keresztur felé, mikor a legrövidebb egyenes és minden természeti akadályoktól ment irányban, és sokkal olcsóbban Zákány alá (mint a tervezett kiágazási ponthoz) lenne építhető? sőt eltekintve e város és a déli, mint a Ferencz-József keleti vasuti jogutód-

ja között fennálló 1/2 alatti szerződvényről nem-e sokkal előnyösebb ha (ez egyforma költséggel létesíthető) inkább egy nagyobb város emeltessék a vasuti hálózat kulcsául, mint egy kis jelentéktelen falu, a mely még ezenfelül a tervezett kiágazási ponthoz legalább 1/2 mértföld távolságra fekszik? Szilárd meggyőződésünk szerint mindezen kérdések csak a mi felfogásunk szerint felelhetőek meg, és ha igen, akkor ha már tetszett is a déli vasutársaságnak a helytelen és költséges irányt magáénak elfogadni, sehogy se lenne indokolható, ha a kölcsön veendő országos pénzből építendő fiumei vonalra nézve is ama helytelen irány fenntartatnék.

A tárgyalások folyama alatt, különösen a m.-keresztur-zákányi vonal politikai bejárása alkalmával szóbelileg többször a déli vasutársaság eme tervezetének költséges voltára figyelmeztetvén, mindig a közbenjárt főtisztviselőt azt válaszolák: ehhez se a városi közönségnek, se az államnak többé semmi köze nincsen, mert az idéztük államszerződvényről fogva nekik többé mit nem kamatok vannak garantirozva, hanem minden mértföld után 100,000 forint tiszta jövedelem, az építkezés költséges volta tehát senkit mást, hanem egyedül a vasutársaságot érdekl. Első pillanatra — megvalljuk — nagyon lefegyverzett ezen érv bennünket, de csakhamar a következmény megmutatta, hogy ez bizony csak illuszió! Ugysis a pécs-barcsi vasut-vonal már annyira elkészült, hogy talán még ez évben a forgalomnak átadhatik, e naptól kezdve pedig lép életbe a kamat vagy tiszta jövedelem garantiája.

A barcs-m.-kereszturi vonal ellenben legkedvezőbb esetben a költséges és sok munkát igénylő drávai építés miatt a légrádi hegy alatt talán a jövő évi augusztus hóra készíthet el, addig pedig, míg ez a forgalomnak át nem adatik, a pécs-barcsi csak egy zsákpálya marad, mely a lehető legkedvesebb jövedelmet hozhatja, s így legalább 1/2 évig egyenesen a státus subventiójára lesz utalva; azonban igen aggódunk, hogy az állam erszénye még sokkal hosszabb ideig fog igénybe vétetni, mert a mult hetekben egy árviz az eddigi munkálatok nagy részét megsemmisítette, valjon hány-szortörténhet ez még a veszélyes építkezés befejezéséig? kjszámíthatlan, sőt igen felhető: hogy jövő tavaszkor a szokásos nagy vízáradások még több kárt és idővesztéséget fognak okozni, s a tervezett m.-keresztur-barcsi szárnypálya építésének befejezését akadályozni! Ez pedig mind elmaradt volna, ha ezen pályarész Zákány alól a surdi völgyön át egyenesen városunk alá bevezetették, és igen valószínűleg semminemű helyi s természetű akadályok nem lévén — a barcs-kanizsai vonal ép oly gyorsan lett volna befejezhető, mint a pécs-barcsi, ezáltal egy pár százezer forint megtakarított volna, mely töké szegény hazánkban nem megvetendő tekintet!

Miután végre a mi felfogásunk szerint a fiumei vonalnak legfőbb czélja: hogy hazánk nyors anyagai legközelebb a tengert elérvén másokkal a concurrentiát kiálhassuk, ily áruknál pedig nagy különbséget tesz és a termelő közönség rovására esik, ha csak két

Table with 6 columns: Day, Catholic calendar, Protestant calendar, Greek-Roman calendar, Jewish calendar, and Holy days. Rows include dates from Nov 17 to 23 with corresponding events and feast days.

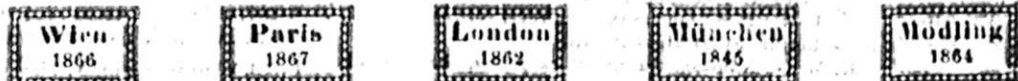
Vasuti naponkinti menetrend:

Table of train schedules between Budapest and Nagykanizsa, listing departure and arrival times for various routes and times of day.

Országos vásárok:

List of national fairs and markets, including locations like Zala, Nagykanizsa, Sopron, and Munkács, with dates and descriptions.

H I R D E T É S E K:

Die billigste und beste Wäsche der Welt. Grosse Preisherabsetzung

der ersten und größten in Wien bestehenden Leinen-Wäsche Fabrik des LOUIS MODERN in Wien, Tuchlauben Nr. 11. Für Herren, Damen und Kinder zu Ausverkaufs Spottpreisen.

Table listing various types of shirts and dresses with prices. Columns include item name, current price, and original price. Items include men's shirts, women's dresses, and children's clothing.

Amerikanische Gesundheits Flanell-Hemden aus Angora-Wolle, die schönsten Muster-Dessins als auch Flanell-Jacken und Unterhosen.

Preise der Leinwand-Sacktücher, Tischzeuge und fertigen Bettwäsche. Special-Geschäft in Hebrats-Ausstattungen, als auch elegantester Art und nach Angabe von A bis Z.

Louis Modern, Tuchlauben Nr. 11 in Wien, zu richten.

Advertisement for PANORAMA 36, featuring a portrait of a man and text describing a lottery or prize draw with 100,000 Thaler in silver.

Advertisement for S. Steindecker & Comp. Bank- und Wechselgeschäft HAMBURG, including details about a lottery and bank services.

Figyelembe venni kéretik! Fontos új találmány!

Minden írónak ajánlom az egyedül valódi szabadalmazott Alizarin-író- és másoló tinta, dupla-másoló tinta, Birmingham Ink (pompás violakék-író- és másoló tinta).

Fontos az iskolák és hatóságokra. Atrolith vagy tintakő.

szabad, a cs. kir. osztrák államokra, AUG. LEONHARDI nevezetes gyáráraiból Drezda és Bodenbachban.

Ezen valóban kitűnő és felülmulhatlan gyártmány, mely alatt nem a közönséges tintaporok értetendők, hanem mely egyszerű vízzel keverés által, rögtön tetszés szerinti mennyiségben szép fekete író- és másoló-tintát szolgáltat.

Egyedül raktár Zala és Somogy megyékre: WAJDITS JÓZSEF, író- és rajzszerek kereskedésében N.-Kanizsán.

Advertisement for HAASENSTEIN & VOGLER Annoncen-Expedition, WIEN, Hamburg, Berlin, Frankfurt a/M, Basel, Leipzig.

Advertisement for Árverési hirdetés MEGSZÜNTETÉSE, A pesti papnévelde kis-komáromi uradalmához tartozó sámsonyi kőréma nem fog árverés útján a hirdetett napon kiadni.

Advertisement for Spielwerke and Spieldosen, featuring AMOR ÉS HYMEN and listing various musical instruments and games.

Advertisement for WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében megjelent ugyanott posta útján is megrendelhető: LENORMAND, a híres cigány nő igazuondó VETŐKARTYAJA, 32 színezett kártyával és magyar aláírással a magyarsággal Ara 50 kr.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész ivon.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JOZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 6 frt. - kr.
Fél évre - 3 " - "
Évnyegyedre - 1 " 60 "

Hirdetések

A hat hasábos petit sorért 1-ésör 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,

ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bármint a kiadóhivatalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Alkotmányos jogainkat a hazá javára gyakoroljuk.

Midőn hazánk alkotmányos fejlődését vizsgáljuk, azon nélkülözhetetlenül fel kellünk lépni: vajjon mikor szünnének meg már a nyomasztó viszonyok, melyek gondolataink és érzelmeink szárnyait a félreértés átka alatt kötve tartják, melyek a gyanúsítás és aljas rágalom fegyvereit működni engedik, anélkül, hogy a megtámadott hasonló fegyverekkel élhetne; mert a becsület csak becsületes fegyvert enged használni.

Azonban nem szabad csüggedni! a testvérieség magasabb érületét ápolnunk kell. A szabadelvesség ostromiában vértesszük magunkat az önzéstelen hazafiság s a valódi erény törhetlen pajzsával. A polgári művelődés és előhaladás legyen jelszavunk, s e jelszó alatt küzdjünk, örökönk és hivatásunk szerint.

E folyó évben sok, igen sok történet hazánkban. Ezen országos események sokkal ismertebbek, hogysem azokról ez alkalommal ismétlőleg szólnunk kellene. Tudja minden gondolkodó hazafi, hogy mit nyertünk, mi hiányzik, mit várhatunk, mit óhajtunk. Adja az ég, hogy az elágazó vélemények, elvárások és törekvések egy közöszelben: a haza egyetemese holdóságában összpontosuljanak.

Alkotmányunk életbeléptetésének egyik jelentékenyebb mozzanatát tevé a szabad tisztújítás. Lehet-e nagyobb és méltóságosabb polgári jog, mint a szabad tisztválasztás? Mily dicső, mily magasabb polgári intézkedés az, midőn a józan gondolkodás, szabadon érő és világosan látó polgár függetlenül választja tisztviselőit. A megyék és városok jövője, mind anyagi mind szellemi tekintetben nagyrészt azoktól függ: kikre ügyeinek vezetését bízzák. Itt tehát félre kellene tenni minden személyeskedést, az értelem és hazafiságot kellene mérlegelni; nem pedig a szenvedélyeknek önérdék-, bosszú-, régi sérelmek-, hiúság- s irigységszülte kárhozatos sugalmait követni.

A szabad választási jog csak úgy lehet a hazára és nemzetre nézve üdvös, ha azt értelmes és független akarattal bíró egyének gyakorolják.

A lelki szegénység, értetlenség és alatlanság a pártok gépeitől aljasítja a szabadságot élvezni nem tudó polgárokat. És sokszorosan jaj azon megyének vagy városnak, hol ezen emberi gépeket borbóz, pénzérő s ördögi ámitás hozza mozgásba. Különböző szentül hiszszük, hogy ezen gépezeteket a felvilágosodás szelleme azért fogja rombolni, és a közértelem s a megtisztult közvélemény fényénél a jellem alkreszei egész nagyságban s teljes minőségben láthatók lesznek.

De hogy ezen áldásos korszak bekövetkezzék, egyetemese örökönkkel oda kell hatnunk, hogy a nép köllőleg művelve

legyen, s a korszerű műveltség áldásában mindenki, osztály- és valláskülönbőség nélkül részesíttessék.

Le kell rontani az ökorbeli válaszfalakat, melyek a polgárt a polgártól, az embert az embertől elválasztják. Az erdem legyen az embernek legújabb oklevele. Az erény legyen a polgárnak legdicsőbb gazdagága. A szájhősök és népámitók ne találjanak egy talpalattnyi tért sem a művelt haza szent földén.

Hogy állunk most e tekintetben? Nincs-e sok helyen a nép elámitva? Nincs-e széttépvé igen sok helyen az egyetértés egekben szótt testvéri köteleke? Nincs-e megingatva a polgártársi bizalom és szeretet, mely az egyesek úgy mint az egész haza üdvére oly áldásosan működhetnek?

Fájdalom! a legközelebbi múltban hazánk több helyén az alkotmányos élet gyakorlása, messze ható pártoskodások forrásává lön. És miért? mert a szabad választásra sok helyütt meg nem érett néppel visszaélték azok, kiknek polgári hivatásuk volt volna a saját lábukon járni nem tudókat a legnemesb indulattal, legtisztább szándékkal — egyedül a közügyet tartva szem előtt — vezetni a választás dicső oltárához.

Kesereg a haza őrszelleme a szomorú események fölött. — Nemzetünk nemtője intve kér bennünket, hogy a hosszú és súlyos szenvedések, a legkeserőbb tapasztalatok után okulva legyünk egymás irányában kiengesztelve. Ápoljuk a haza fejlődését, tejejtük a személyes bántalmakat. Terjesztjük az értelem világosságát. Neveljük, oktassuk a népet a haza szeretetére, a polgári jogok valódi egyenes uton való használatára. Rendezzük tanodáinkat, alakítsunk egyleteket és ragadjunk meg minden eszközt, miáltal a haza alkotmányos szabadsága, a nemzet általános műveltség, anyagi és szellemi felvirulása elérve és állandóan biztosítva lehet.

y.

A villámhárítóról

A nagy természetben amily fenséges látvány, ugy félelmes sőt borzasztó tü-nemény az égi háboru alkalmaival a villám-lás és villany-örvény, az ugy neve-zett menykötés, mig a természettudós gyönyörködik e nagyszerű t-neményben, de e öbb biztosítja magát a vagy-onát, addig másokat a kétségbe esésig rémülésbe ejti.

Maga a természet tettben beszél, s az emberek nem értik szavát, midőn beüt az épületbe a villany, megkeresi a fal-ban majd minden elrejtett vasat, ott széttépi a falzatot, mintegy tottel mutatja, adj néki vasat, mint jót utat és kár nélkül távozik a földbe, honnan jött.

A köznép különbséget tesz a vizes és töltes mennykő között, pedig téved, mert ugyanazon egy villany van, töltes (a nép nyelven mondva) s vizes nincs a nagy természetben; hogy egykor gyújt, más-

kor nem? onnan van, hogy mennyi ideig futja át a gyulékony tárgyat, ha rossz vezetőre talál, mint a száraz fa, szalma, amely nehezen futja be, ugyan nyira meglepetti, hogy lángba borul, s ég; de ugyan e tárgyat más alkalommal mint sürti esőben átfutja és nem gyújt, mert igen jó vezetőre talált a víz-re az esőben, így a gyulékony tárgyat a szalmát a száraz fát az eső megnedvesítve már jó vezetőre talált, sebesen átfutja és nem gyújt, ezt mondja a köz-nép vizes mennykőnek, abból talán magyarázható ez, hogy a záporos meg-nedvesítette a tárgyat, miibe sújtott és ezért nevezte el a köznép vizes mennykőnek.

A természet szerint a villany mindig a magasabb tárgyat keresi, és mindig a legjobb vezetőt választja; a jó vezető tárgyak azok, melyek a villanyt gyorsan átveszik és leggyorsabban szál-lítják; ilyenek a fémek, vagyis ércok: ezek közt legelső a réz, tehát ami legol-gosabb a vas, a villany vezetőre legal-kalmasabb.

Ha tehát a villany a magas és jó vezető tárgyat keresi, mi következo-tebb, hogy a tornyok, a magas épüle-tek, a kémények, kivált ha vaskürttel vannak ellátva, széna és szalmakazalok, magas fák, mit mondjak még többet?! az ember a mezőn, a marha a vízben állva, és a többi, nem mind a villany-ütésnek vannak-e kitéve? Oh igen! tehát annyi veszedelmet, károkat mikép ker-ülhetjük el? biztosítsunk egy száll vas-sal mint legjobb vezetővel, ugy ezen át-fut minden rossz következmény nélkül.

Elsőben is a tornyokat és templom-okat végyük pártolásba. Franklin pél-dandása után minden magasabb épüle-tet villámhárítóval kell ellátni, és nyu-godtan vannak azon épület lakói, bár mikép osattogjanak is az ég. A villámhár-ító két póznából áll, egyik a villámhár-ító pózna, mely egyenesen áll az épüle-ten, a másik villanyvezető, fekvő van öszvekapcsolva amazal, s az egész ház-tetön több helyen vaslábakon nyugva a fal mellett, hová szintén erősítve kell a földbe vezetni, a villanyt a földbe ár-tatlanul szállítja.

Most azt a kérdést teszem, — valjon azon tornyokra, melyek fémmel, ugy mint rézzel, bádoggal vannak fedve, szükséges-e villanyzó pózna? — azt állítom, hogy nem: hanem csak a to-ronytető bármely pontja egy vaspózná-val kötössék egybe a földdel! és ez a torony kármentesítő van; mert a torony, mivel fémmel van fedve, már villanyzó póznát képez.

Mintán a kereszt a tetőn, a osillár vagy bármily toronyékszer, mint hegyes tárgy, mint fém a legjobb villanyve-zető, a villanyvezető póznát teszi; tehát más pózna, kivált aranyozott hegyű felesleges; mert már nem az arany a leg-jobb vezető közül az első, mint hajdan-lítottak, hanem a réz, tehát az aranyo-zás még fényűzésnek is felesleges

azután ennek felállítására a kereszt vagy osillár mellé teszi a legnagyobb költsé- get, minél a biztos állás a művész ré-szére sok időt és pénzt igényel, de ilyen művész minden faluban nem található; ellenben a tetőnek bármely pontját egy vas póznaval összekötni a földet, sem nem oly költséges és minden falusi ko-vács erre vállalkozhatik is.

Lássuk a költséget. Egy mázas vas 8, 10, 12 forint új pénzben, a vas kü-lönbsége szerint egy mázas vasban van 12—30 pózna, másfél öles, így egy kis ujnyi vastag négy szegletes pózna, mi elegendő a villany vezetésre; egy mázas-ba van 48 öli, apróbb hordókra való abroncs 80—90 öli, (tessék a vasár-nyakkal beszélni) most tessék a torony fala legyen 20 öles, a mi igen magas lesz, az elsőben említett vasból mint póz-na igényelne 24 ölet, az öszvekapcsolt három vagy négy öles póznákba vasal-ni, talán a torony szélénél néhány láb-ra fellebb kötve és alól a földbe egy ö-lre mélyen leszúrva — venne igénybe, a többi póznákat a szegekre kell hasz-nálni. Tessék most a falusi kovácsal alkuba cserkedni, mit kíván a póznák kovácsolásáért és talán 8 darab szegért olyformán, hogy lyukas legyen a feje, miibe a pózna huzatik, és ha a kovács-művész nem merőszkedik a szegeket a torony falába illeszteni, van elég heve-rő cseropes, kömlyes legény, téli idő-re örömet vállalkoznak, így az a nagy költség, de egyszerűságra a kár a torony-tól elhárítva leszén kevés költséggel.

Ha a torony védve van, ugy vélem, a templom is részesül e jótekonyságban, de ha a torony átellenében a templom szentőlo felett kis tornyoc-ka, magasabb kereszt létezik, tanácsos ezen ke-resztet vagy tornyocskát is egy pózná-val a földhöz kapcsolni.

Azon tornyokat pedig, melyek cse-réppel vagy deszkával vannak fedve, a toronykereszt vagy osillártővéhez kell a vaspóznát kapcsolni, és másfél láb ma-gasra a deszkátető felett vezetni a vil-lanyvezető póznát a földbe, mert itt is a kereszt, osillár, teszi a villanyzó póz-nát, s átadja a vezető póznának.

A házakat mily üdvös biztosítani vil-lanyvezetőkkel, senki sem kételkedik, de itt is a költség és a művész riaszt vissza, de ne riaszson senkit, mert ezt a falusi kovács potom áron elkészíti, azért tessék rendelni vasat, és a kémé-nyekre keresztvasat, a kémény tetőre négy felől a vasat visszahajtvá, megerősítve: a középen a keresztvasból álljon ki 1 öles hegyes vas, ez lössen a szivó pózna, ezt akár a kémény mellett a földhöz kap-csolni, akár hosszába végig vezetni, a ház kármentesítő van, így a pajtá-kat, széna-kazalokat, istállókat, kevés költséggel nagy károkat hátrithatni el.

Ne vélje magát a épületét biztosítva senki azáltal, hogy eddig a villany nem érinté, mert nem utjába volt, de ez eshe-tőségbe jöhet, s ami nem történt, meg-történhetik, és pedig élet és vagyon ká-

NAGY-KANIZSA nov. 22. 1867. Vaspályák szállító ereje habár egészen megállt, és az érték alább...
HAMBURG, nov. 14. 1867. A gabona áruzet e hétközi élelmi forgalom mellett csak csekély...

kr. Ross láng 2-dik szám másszája 7 ft 75 kr. — Kukoricaföldi fontja 6 kr. Arpaóra fontja 18 kr. Kékeskőma itezdje 9 kr. Rizskőma fontja 20 kr. Paola...

Osztárk forint 1 4 1/2 1 10 1/2 r. l. MOHACS, nov. 12. 1867. Tegnap országos vásár, lévő, itt kőalóm az eredményt. De ára a dubongó szél-k, a vásár igen népes volt...

koszték ügybe volt a kőposztos-halászatok a vitták haaz a szarcenclőten tulajdonos esemőllátára a bős...

Jelenlegi árak a sós-áruzártal mérőként a helybeli piaccon: Buzza 85—89 fut 80 kr, 6 ft, 10 kr 6 ft 50 kr. Kókoria 78—79 fut 3 ft 100, 4 ft 20 kr. Kukoricza 84—85 fut 3 ft 100, 4 ft 20 kr. Arpa sós-áruzártal...

Hamb. ószaknómeti Bank kölcsön 117 1/2 " közös (Veroina)-Bank 110 1/2 " Staats Prämien Anl. pr. 1866 86 " Am.Packet-Fahrt-Act.-Gesell. 1665 " Berlini vaspályá részvény 157 " Osztár-francia állad. vaspályá részv. 244 "

Ló sós választékban volt elég, s igen rejtőyes, hogy az elég hiányos, a mo el munka bevégeve, s mégis tulajdonos ár követelték az lődők. Eg pár év egeszagos 3 éves esikőrtől 180—200 futot felül: 4—5 év a egyes l ért 250, — má járt 400 fut — P rezo, hogy a nálak sem volt kedve lly drága lőhust venni, his. Bécs elég nagy és népes város, mégis oles bb ott.

SOPRON, nov. 18. 1867. A külföldi elad. helyk-ről befolyt egyhangú tudósítások, és a bécsi szombati gabonabörze alacsony árak következtében a mi piacunkon valamivel csekélyebben és néhány kerral esett árakon keltek el a behozott gabonamennyiség...

N.-kanizsai piactól árak nov. 21-én Boros itezdje 24 kr. Lencse itezdje 12 kr. Bab itezdje 7 kr. — Burgonya itezdje 11—12—80 kr. — Marhabusz fontja 20 kr. — Juhusz fontja 14 kr. Sertéshusz fontja 24 kr. Szalonna másszája 44 ft — kr. Zsír fontja 48 kr. Kékeskőma másszája 14 ft 75 kr. Langliszt 1. sz. má sája 14 ft 25 kr. Langliszt 2. sz. mássz. 18 ft 75 kr. Zsemlyliszt 3. sz. másszája 13 ft 25 kr. Zsemlyliszt 2. sz. másszája 12 ft 75 kr. Kenyerliszt fehér, 5. sz. m. 12 ft — kr. Kenyerliszt 6. sz. m. 11 ft 50 kr. Kenyerliszt 7. sz. m. 10 ft — kr. Kenyerliszt 8. sz. má sája 8 ft 75 kr. Rozaláng 1. sz. 10 ft 25 kr.

Table with columns: Arany pénzök, m. schill., m. schill. Rows include Ang. souvereign, 20 franc, Hamb. ar. s diverso, Louisdor, Ang. ezüst kor., 5 franc, Porosz tallér.

Kőposztás érkezett a vásárra valami 60.000 ft., de bécsi 2 haj val két nap elást a parton a Dunába szállt. E kárt okozta ama erőszakos vihar, mely e hó 6-tól egészen 11-ig nappal és éjjel egyaránt dúdolgott, 9-en a onban a legnagyobb fokra emelkedett. Epon legtöbb volt a sós a Dunaparton, midőn a vihar az emeltet kőposztás-hajókat felkapta s oly erővel vágta a kikötözött parthoz, hogy az annál saftmálított. No volt kapkodás sürgős forrás, mert a speculandum még publicum vértzetem kapott a prídára, s kikl ho zártott g-reb yv-el botokkal, evözökkel, ami

SZOMBATHELY, nov. 20. 1867. A vásáron gabona ára; buza 1-ad osztály 6 ft 50—60, 2. e. 6—8 ft 20, 3. o. 5 ft 80 kr. — Rossz 1-ad osztály 4 ft 40, 2. o. 4 ft 80 kr. — Arpa 1-ad osztály 2 ft 80, 2. o. 2 ft 60 kr. — Zab 1-ad o. 2 ft, 2. o. 1 ft 85 kr. — Kukoricza 1-ad osztály 3 ft, 2. o. 2 ft 70—80 kr.

Heti naptár. November 24-től 30-ig. Table with columns: Héj. és helynap, Katholikus napt., Protestáns naptár, Görög-orosz naptár, Israeliták napt., Hold naja.

Vasuti naponkinti menetrend; Indul N.-Kanizsáról Buda felé: délután 1 óra 22 perczkor, Bécs " reggel 9 órákor, Tricst " délu. 3 óra 30 "

Országos vásárok: Zala m. Csáktornya nov. 26., Zalacszereny nov. 30., Nagy-Kanizsa dec. 2., Falasnak nov. 30., Mura-Szombathely dec. 6.

Table with columns: Héj. és helynap, Katholikus napt., Protestáns naptár, Görög-orosz naptár, Israeliták napt., Hold naja.

HIRDETÉSEK:

Advertisement for 'Die billigste und beste Wäsche der Welt' by Louis Modern. Includes text: 'Grosse Preisherabsetzung der ersten und größten in Wien bestehenden Leinwand-Fabrik des LOUIS MODERN in Wien, Tuchlauben Nr. 11.' and a list of products and prices.

Advertisement for '100,000 Thaler Silbergeld' by S. Steindecker & Comp. Includes text: 'Nur 2 Gulden öster. Bank-Noten kostet ein Original-Staats-Antheil-Los...' and 'Arverési hirdetés'.

Advertisement for 'Spielwerke' and 'Spieldosen' by AMOR és HYMEN. Includes text: 'mit 4 bis 48 Stücken, worunter Prachtwerke mit Glockenspiel, Trommel und Glockenspiel...' and 'ATA 50 KR.'.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész íven.
Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDIKS JOZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: 6 frt. — kr.
Fél évre: 3 " " — " — "
Ervénydre: 1 " 50 "

Hirdetések

A hat hasábos pótlásért 1-ször 7 kr.
2-ször 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitló téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,

ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető
közlemények,
valamint vidéki levelek, bérmegnyitva a kiadóhivatalhoz
küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Tiltalom elleni merénylet az eltüntetett hulláknak időelőtti háborgatásával.

Nagy-Kanizsa, nov. 26. 1867.

A mult napokban történt Nagy-Kanizsán, hogy egy anya alig néhány héttel elhalt férje, és pár évvel ez előtt meghalt leányának sírboltját a sírásokkal felbontatta, a koporsókat föltárta, a hullákat végig vizsgálta, ruháikat elrendezte, és mindezek után egy újból készített sírgödörbe által tételni elrendelte.

E merénylet indított arra, hogy a megholtakra s a már föld alá temetettekhez vonatkozó azon rendeletet, mely az említett merénylet ellen tiltakozik idézem: a m. kir. udvari cancellaria már 1825-ik évi május hó 24. 12404. szám alatt elrendelte, hogy az eltemetett hullát a sírgödörben 10 év előtt háborgatni nem szabad.

E merényletre két indokból figyelemfelhívjuk a hatóságot, még pedig elsőszőr közegészségi és másodszer kihágási szempontból.

Közegészségi szempontból senkinek sincs hatalmában a föld alatt már rothadásban lévő holttesteket fölászni, azokat átvizsgálni és más helyre által tételni, minthogy a hullák oly gőzt párologtatnak el, mely általános egészségi háborítást hozhat létre.

Kihágási szempontból nincs joga az élőknek követelni, hogy az eltemetett hulla 10 év előtt földbe fölülre vétessék, nem szabad ily merényletben segédkezet nyújtani a sírásoknak, nincs jogában engedélyezni ilyesmit a hatóságnak. És mindezek a közegészség biztonosságért rendeltetének el.

Kérdés most: ugyan mit érdemel az oly egén, ki ily merényletet véghez vísz? Mit érdemel az a sírásó, ki abban segédkezet nyújt, és mit az, ki az ilyest engedélyezni bátorodik? — — —

Ha a nevezett merényletet első esetnek tekinthetők, ugy jobban tarthatuk volna titokban, de miután már másszor is megtörtént, tehát jobbnak láttuk nyilvánosságra hozni, mert biztos orvoslást csak így remélhetünk.

Miután a halottokról tettünk említést helyén lenni gondoljuk megemlíteni azt is, hogy a sírások nagyon felületos sírgödöröket csinálnak, és épen sommi rendet sem tartanak a sírásokban, holott a n. m. magy. kir. udvari cancellaria már 1784-ik évi augusztus 28. és szeptember 13-án kelt rendelete értelmében minden sírgödörnek kivétel nélkül 6 láb mélynek és 4 láb szélesnek kell lenni; a sírhalmok közti távolság 4 lábnál kevesebb nem lehet.

Voltak idők, melyekben az offéle kihágásokért a sírásokot felelősségre vonták és megis büntették.

A temető o szerint nincs rendben, az ottani eljárás merő mulasztás, de az is nagy baj, hogy már annyira megtelt, miszerint helyén volna arról is gondos-

kodni a lakosságnak, hogy még egy másik is jelöltetnek ki. Nagy a népesség, sok az idegen, temérdek a doktor, már pedig ezeknek hely kell mind ezen, mind pedig a másik világon.

Másik ékessége, védszoro, tehát fülkéleko a temetőnek a szilárd kerítés, falal, árokkal vagy élezen gyepvel és magas élő fákkal körülkerítés, zárható kapuval ellátása. Miután a mi temetőnk mindezek hiányával van, legyen szabad reményelnünk, hogy az újból szervezendőre e részben is le: d tekintet, mert a magyar kir. udvari cancellaria min: szokot már 1784-ik évi augusztus 23-án sept. 13-án; 1787. sept. 6-án; 1832. május 18-án 19487. számok alatt kegyesen elrendelte.

Tűzoltó egylet.

Kaposvár, okt. 28. 1867.

Városunk pár év alatt a haladás korszakát magáévé téve elismerésrel kell lennünk ugyan e tárgyban, a mennyiben takarékpenztár, segély-egylet, gőzmalom és dalárda létrehozatalát ha nem is épen egy akarattal, de némi akadályokat leszámítva mégis valóstotta, s a mely egyletek, a közönség o részbeni szokatlan érintkezését tekintve, meglehetősen sikert képesek felmutatni, hanem épen azon legelőtőbb és valóban a legszilkságosabb intézkedéseket vagyunk kénytelenek nélkülözni, melyek e város lakóinak egyiknek ugy mint a másiknak anyagi tekintetben szomorú következményeket vonnak maguk után, egyik ezek közül a tüzeseteknél előfordulni szokott rendtelenség.

Igaz ugyan, hogy a lefolyt 18 év alatt megtanultak inkább otthon maradni, mint a tűzveszélyeknél jelen lenni, s a osendőrök gorombaságai és ütlegeinek kitenni magunkat, mert számtalanszor megtörtént, mikép valaki már annyira elfáradt a vízhordás vagy a tovékenység által, hogy kénytelen volt vagy hazamenni, vagy félreállani, míg új erő nyerve, felebaráti köteletségét tovább folytathatja, azonban ha valamely muszkafejtől ezt meglátta, na hiszen annak sem volt szükség gőzfürdőre, mert izzadhatott annyit, ha tüzes rheumája volt, az is kigőzölöghetett belőle; sőt még a becsukatást is bizton remélhetete, tehát nem is épen osoda, ha most az előforduló tüzeseteknél a közönség szorgalma lanyha, és nem is annyira a közönség hanyagságát szándékom említeni, mint inkább a városi előjáróság ez ügybeni sommit tovését.

Mi ugy vagyunk ez esetben, mint a mely halála itélnok a kegyelom kivégeztetés után egy órával érkezik meg, mert ha tűz van, a feoskendők és vizes hordók rendszeren akkor érkeznok a tűzhöz, midőn a ház teteje már leégett, sőt bármily csekély szél uralg, már a második is a tűz martaloka, s még akkor is viz nélkül üresen vonatik oda, mint ez az okt. hó 23-án kiültött tűznél is megtörtént, midőn itt is a na yobb ve-

szély megakadályozása, nem a rend, sem a közönség odaadó szorgalmának tulajdonítható, hanem a természet hatalmának, mivel a legosendesebb idő lévén, a veszély tovább terjedése meggátolva lön.

E tüzesetnél oly jelenségeknek voltam szemtanuja, mely szent kötelességévé teszi minden jóézésű polgárnak ez ügybeni felszólalást, mert ez az egy eset, hol a tiszta lelkiismeret, a felebaráti szeretet, a becsületes polgár szent kötelességét semmi bosszu, sommi utógondolat nélkül teljesíteni hivatva van; ezen szempontból kiindulva hiszem, hogy szerény nézetem minden jó érzés-teli kebelben viszhangra talál.

A rendszeres tűzoltó egylet volnék bátor a városi hatóság figyelmébe ajánlani, ha nem ismerném a hatóság és közönség haladási szellemének lassu lépéseit, tekintve a jelen pénzüviszonyok némi befolyását, mégis ilyen é: ot kérdést áldozattal is megoldani kellene, épen azért a kísérlet nem árt, sőt elkerülhetlen; én merem is ajánlani a közönség felhívását erre nézve, s ha épen megis történék a siker a részvét miatt, ez esetben a hatóság ismeri hatáskörét, keze nincs megkötve, s működését megfontolva némi erőszak elkövetése mellett sikert idézve elő, nem törvényellenes eljárás.

Telhat ha a rendszeres tűzoltó egylet létre hozatala semmi áron kivihető nem volna, intézkedjék a városi hatóság, hogy a feoskendők és vizes hordók jó karban és minden nap a hideg tél beálltáig vízzel telve készen álljanak, valamint a szent János(?)-nál lévő kut-kükerítés, mely épen e célra lett építve, de mivel víztarthatlan, a talapatát gipsz vagy más vízmentes anyaggal beáztatni, hogy a cözlnak megfelelően, és azt naponta vízzel tele tartani, nemkülönben a zótátér és disznópiaoznál lévő csatornákra nézve szinte intézkedni, hogy azok több vizet tarthatókká alakíttassék át, és könnyebb lejárásokkal láttassók el, és az előforduló tüzesetek alkalmával minden ilyen vízartó helyre egy kisbíró jelenlétét alkalmazni; megjegyzendő, hogy a gorombaságra sommi utasítást nem adni, mert ez ugyis eléggé sajátjuk — utasítani őket, és a közel lakó házi gazdákat, hogy a megkívántatól lámpákkal a sötétes időkben (t. i. ha tüz van) az ilyen vízmerő helyeket büntetés terhe alatt lassák el; továbbá, ha jól tudom, a városnak bíróvelei is vannak, a melyeket ugyan eddig még látni nem volt szerencsém, de ha épen nem volna, azok készíttetése a legszilkságosabb, legalább csak annyi, mennyi a feoskendők oldalára felagghatható, hogy így azok mindig a feoskendőkkel készen állva, azonnal használhatók legyenek, mert épen a fent említett tűz alkalmával fordult azon eset elő, midőn már a vizes hordók megérkeztek, hiányzott, mivel azt kimerni és hordani lehetett volna; egyszersmind szigoru kötelességévé ten-

ni a város közönségének, miszerint eselédjeiket kézi vízhordó edényekkel ellátva, a helyszínerre küldeni oho mulasztásnak, ugyszinte a osákyákra nézve, ez oly eszköz a tűzoltásnál, melylyel több ízben a veszély tovább terjedését meggátolni lehet, különösen a szalmával fedett épületeknél, ez ugy is pár peroz alatt a lángok martaloka, míg a totötzet több időt vesz igénybe az összeégésre, mi pedig, ha kellő mennyiségű osákya van kéznél, könnyon leüszható, miáltal ook esetben megvan akadályozva a szobák boltozatának leégése vagy beomlása, igen természetos, hogy ezek rendben tartására felügyelet kívántatik, ezt pedig a városnál lévő hivatalos egyének minden hátramaradás nélkül könnyon eszközölhetik.

A fogatok, melyekkel városunk meglehetősen mennyiségben rendelkezik, kéznél tartására szerintem, minden 24 órára két kettős fogatot, melyek közül egyik a feoskendőt, másik ilyen vizes hordó telo vízzel az adandó tűzalkalmával minden további utasítás bevárása nélkül büntetés terhe alatt kötelességének ismerje a helyszínerre szállítani és pedig a vést hirdető jelszó után azonnal, igen természetos, hogy ezt sorrendre felosztva, vagy van tűz vagy nincs, de a mely fogattal bíró egyének sornájja (inspectio) van, annak azon nap szinte büntetés terhe alatt fogatját kézzel kell tartania, így — felügyelet mellett — a cöl el lesz érve arra nézve, hogy a vést első perozekben az oltó szorokbeni hiány nem akadályozza a közönség működését, de igonis a vést terjedését; — ellenben mindazon fogatok tulajdonosainak, melyek a helyszíner mint első jelennek meg tűzoltó szert hozva magokkal, mind pedig azon egyének, kik magukat a tűzoltásnál kitüntetik, érdemdíjjal láttassanak el; ez, a városi pénztár jelen válságos helyzetét tekintve, nem remélhető ugyan, a talán fölösleges is volna e pénztárból fedezni, mivel ez közös érdek lévén és pedig minden program nélkül, mert ma egyik, holnap a másik van kitéve a szerencsétlenség o nemének, ennél fogva tehát, mivel Kaposvárott körülbelül majdnem 500 ház és 5—6000 lakos van, köteleztessék a fentirt „tűzoltási érdemdíj” fizethetésére minden házi gazda 5, és minden egyes lakó 3 krt havonként az erre külön közlés mulletti pénztárba szinte büntetés terhe alatt befizetni, ambar megvagyonk gyűszdve arról, hogy minden jó lelkiismerettel bíró polgár o valóban csekély összeg lefizetésére a sírgödrést bevárni szegénynek tartaná, ez oly összeg, melyet a legszegényebb egén is, minden kár vagy rövidség előidézése nélkül lefizethet, mely összeg később a tiszta és hasznos kezelés mellett oly összeggé nőhet, melyből a rendszeres tűzoltó egylet is életbe lehetne léptetni, de ha ezt épen nem is, annyival inkább lehetne a tűzoltó szorok több mennyiségben s jó kar-

Heti naptár.

December 1-től - 7-ig.

Hé- és hetilap	Katholikus napt.	Protestáns naptár	Görög-ortodox naptár	Izraeliták napt.	Hold utja
Kathol. Hr. Jelek leányok az égen. Luk. XXI. 26-33 — Prot. Ev. Közlekedés Jeruzsálemben. Máj. XXI. 1-6. — Gör. ev. Luk. VIII. 40-45.					
1 Vasárnap	F. Urjövethen	F. Urjövethen	19 A 24 Abad	4	☾
2 Hétfő	Bibiana	Natália	20 Grégor	5	☾
3 Kedd	Nav. Ferenc	Atala	21 B. Assz. év.	6 B. Jor. k. előg.	☾
4 Szerda	Barbála assz.	Barbála	22 Philemon	7 Her. halál	☾
5 Csütörtök	Sabás apát	Abigail	23 Amphiole	8 Ber	☾
6 Péntek	Miklós püsp.	Miklós	24 Katalin	9 Bermann	☾
7 Szombat	Ambrus	Ágata	25 Kelenen	10 Sab. Wajsl.	☾

Vasuti naponkénti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról Buda felé:	délután 1 óra 22 perc	óra
" "	estve 7 óra 15 perc <td>óra</td>	óra
" "	reggel 7 óra 15 perc <td>óra</td>	óra
" "	dél. 3 óra 30 "	óra
" "	délu. 1 óra 50 "	óra
" "	estve 9 óra 25 "	óra

Érkezik N.-Kanizsára Buda felől:	reggel 5 óra 6 perc	óra
" "	délután 1 " 20 "	óra
" "	délben 12 " 31 "	óra
" "	estve 7 " 28 "	óra
" "	reggel 5 " 21 "	óra
" "	délben 12 " 52 "	óra

Országos vásárok vidékünkön:

- Dec. 2. N.-Kanizsán, Veszprémen, Sárovar, Vasvárhely, Zalaegerszeg.
- 3. Fertőszentmiklós, Zirc, Bán-Selye.
- 6. Kábold, Mórásombát, (Olsnitz) Decsehely.
- 9. Bács, (Som. m.) Palota (Veszpr. m.) Zsigárd.
- 10. Nemes Déd (Som. m.)
- 11. Újfalú (Som. m.)
- 13. Kapuvár, Kőszeg.
- 16. Mosony, Kőszeg.
- 17. Lón (Som. m.) Nagy-Vásáros, Nava (Zala m.)
- 19. Csopregi, Mohács, Alsó-Lendva.
- 20. Sajtsóhal.
- 23. Locsanu, Enying, Sároza (Vas m.) Rajka.
- 28. Zalaegerszeg.

H I R D E T É S E K:

Die billigste und beste Wäsche der Welt.

Grosse Preisherabsetzung

der ersten und grüsten in Wien bestehenden Leinen-Wäsche Fabrik des LOUIS MODERN in Wien, Tuchlauben Nr. 11.

Für Herren, Damen und Kinder zu Ausverkaufs-Spottpreisen.

Für Echtheit, gute Arbeit und passende Färgen wird garantiert, trotz den so herabgesetzten Preisen, welche gewiss Jedem in Erstanten selben, und bei dem kleinsten Versuche zu Nachbestellungen veranlassen werden. Bestellungen werden nach allen Richtungen, allen Anforderungen entsprechend, versendet.

Hemden, welche nicht bestens passen oder nicht conveniren, können sofort retournirt werden.

Fixe Preise, selbst für Wiederverkäufer und Käufer unveränderlich.

Fertige Herrenhemden, beste Handarbeit.

Weissgarn-Leinenhemden	anstatt fl. 2.50	nur fl. 1.80
Feine Sorte mit Faltenbrust	anstatt fl. 4.50	nur fl. 2.80
Feine ländliche oder Bumburger Hemden	aus fl. 5.—	nur fl. 2.80
Feine Holländer Leinwand Hemden	anstatt fl. 5.—	nur fl. 3.—
Feine Rumb. Handgelpunst-Hemden	anstatt fl. 7.50	nur fl. 3.50
Allerf. rumb. Hemden, schönste Handarb.	aus fl. 10.—	nur fl. 4.50
Aus erster belg. Batist-Leinwand	anstatt fl. 13.—	nur fl. 5.50
Spezialitäten in elegant gestickten neuesten Hemden	7. 8 bis fl. 9.	
Holländ. Hemden, alleinstückig mit Traverbrust	fl. 6.50, 6.50, 7.	

Fertige Damenhemden, schönste Handarbeit.

Leinen-Damenhemden	anstatt fl. 5.—	nur fl. 1.90
Feine Schwarz-bleiche mit Faltenbrust	anstatt fl. 5.—	nur fl. 2.80
Neue Färgen reich in Hinz gestickt	anstatt fl. 5.50	nur fl. 3.50
Mari- Autolucette, aus bilg. Leinwand	anstatt fl. 6.—	nur fl. 3.50
Reich gestickte f. Hemden, eleg. Färgen	anstatt fl. 7.—	nur fl. 4.80
Feinste Pariser Mode-Hemden mit Valenciennes und sehr feine Autolucette-Prüfen in reichster Auswahl	anstatt 10 und 10 nur fl. 7.50 und 8.50	
Damenhosen aus feinem engl. Shirting	anstatt fl. 2.50	nur fl. 2.—
Hose aus feinstem Perkal, gestickt	anstatt fl. 5.—	nur fl. 2.80
Feine Leinen-Damenhosen	anstatt fl. 5.—	nur fl. 2.50
Feine Leinenhosen, reich gest., neuestes	anstatt fl. 6.—	nur fl. 3.30
Damen-Barchenthosen, glatt, auch gestickt	a fl. 2 bis 2.50	
Damen-Nacht-Corsets, neue Färgen	anstatt fl. 6.50	nur fl. 2.80
Feine Batist-Corsets eleganteste Form	anstatt fl. 7.—	nur fl. 3.50
Reich gest. Corsets m. Valenciennes	anstatt fl. 12.—	nur fl. 6.30 u. 6.7
Feine Damen-Barchent-Corsets	a fl. 2.80 bis 3.50	
Leinen-Damen-Nachthemden m. lange Ärmeln	aus fl. 5.50	nur fl. 3.50
Damen-Corsets-Nachth. m. feiner Stickerei	aus fl. 7.50	nur fl. 5.50
Damen-Frisir-Mantel, modernster Schnittes	a fl. 5. 6 bis fl. 8	

Weisse und farbige Shirting-Hemden.

Herrenhemden aus weissem Shirting	anstatt fl. 3.—	nur fl. 1.80
Am feinsten französischen Shirting	anstatt fl. 4.50	nur fl. 2.80
Hegst-Druck farbige Hemden	anstatt fl. 2.50	nur fl. 1.80
Elegante farbige Shirting-Hemden	anstatt fl. 4.50	nur fl. 2.50
Reich französische farbige Batist-Hemden	anstatt fl. 6.50	nur fl. 3.50
Neueste f. B. Hemden mit glatter Brust	a fl. 3.50, 4 bis fl. 4.50	

Amerikanische Gesundheits Flanell-Hemden aus Angora-Wolle, die schönsten Muster-Dessins als auch Flanell-Jacken und Unterhosen, besonders gegen Gicht und Rheuma, elegante Formen a fl. 3, 3 1/2, 4, 4 1/2, 5, 5 1/2 feinste Sorte.

Preise der Leinwand-Sacktücher, Tischzeuge und fertigen Bettwäsche.

Special-Geschäft in Heirats-Ausstattungen, als auch elegantester Art und nach Angabe von A bis Z.

Feine Web-Weinwand 48 Ellen, 3/4 breit	anstatt fl. 30	nur fl. 20
Eine feinste Web-60 Ellen, 3/4 breit	anstatt fl. 48	nur fl. 25
Eine Garnitur, 6 Personen, Tischzeug	anstatt fl. 10	nur fl. 6
Eine Garnitur, 6 Personen, Damast	anstatt fl. 15	nur fl. 9

Bestellungen aus den Provinzen gegen Nachnahme. Bei Bestellungen von Herrn-Hemden wird um das Maass des Halsumfanges ersucht. Aufträge bitte ich nicht an die Filialen, sondern direct an das Central-Haupt-Versendungs Depot des

Louis Modern, Tuchlauben Nr. 11 in Wien, zu richten.

25 7-12

ARVERÉSI HIRDETMENY.

Nagy-Kanizsa város tszázéko mint ügyvéti bíróság részéről közli, hogy a Központi Kérdés határozat értelmében a nagykanizsai tszázéko elnöke 26. sz. jtkönyven 26. h. r. a. Am a felv. 11. és 7000 sztra becsült Varsád tszázéko felhívja utarkodással, a am nyitványt emu k véltára a hagyatékot terbe a tszázékok kielégítésére leegyen 15 napon belül, ugyanazon jtkönyven felvett rész és szuntófeldek is N.-Kanizsán a helyszínen tartandó Arverés után eladni fogják. Az Arverés határozatáról 1867. évi dec. hó 13-dik napjának 9 órája, a a b csár akkor nem igéztettek 1868. évi Január hó 14-dik napjára van kitűzve. Az Arverési f. Ittelek elve is ezen bíróságnak b tekintétek lévén, a venni kívánók 7000 ft bantapozat el megjeleni felhívhatunk.

A városi tszázéko mint gyámság N.-Kanizsán, 1867. évi nov. 15. (42-5-1) BABOCHAY v. bír.

ARVERÉSI HIRDETMENY.

Nagy-Kanizsa város tszázéko részéről közli, hogy a Központi Kérdés határozat értelmében a nagykanizsai tszázéko elnöke 26. sz. jtkönyven 2507. h. r. a. a felv. 11. és 2509. b. r. a. a tszázéko részéről felhívjuk a szuntófeldek-ek

PETRIK JÓZSEF

köznyelombé ajánlja

1-3 Szombathelyen

f. évi február óta feunálló

kalapgyárát,

a jelen ideigre pedig különösen mindenféle divatos

téli kalapokon kívül téli süvegeket hosszuszőrű filcből

l-huzható prömmel,

továbbá utazásokra

filccsizmát és filcczipót,

sültást, horzúrót s.b.

Ugyanott nyulbőrök is vóték-e és egy

tanoncz kerestetik.

A „Pesti biztosító intézet”,

amely gyors és illetékes kármegterítését általános olizmérésben részvételre biztosit a legjütányosabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett:

tüzkár ellen épületeket és azokban levő ingóságokat, szalma-gabona- és takarmány-készleteket, tetőzet alatt vagy szabadon.

Jégkár ellen mindennemű földterményeket és minden vizen és szárazon szál-land javakat.

E hazafi intézetet minden idegenben a gazda urakat különösen a szalma-gabona és takarmány tűz elleni biztosítására

bátorkodik figyelmeztetni. Az alábbi feltételekkel ölköri ezennel a t. cz. gazda urakat, hogy biztosításuk feladásával vagy hozzá, vagy annak minden nagyobb helységben létező ügynökeihez fordulni sziveskedjenek. A főtöbblet jütányos feltételekről legnagyobb készséggel adatik felvilágosítás.

Kelt Sopronban, 1867. július havában.

A pesti biztosító intézet Soproni főügynöksége.

Müller P.

Jelentés.

Alulirott tisztelottal jelentem a nagyérdemű közönségnek, hogy Szombathelyen a piacza feunálló kereskedésem mellett auri t zaban egy fiok

füszer-, anyag- és fosték-

KERESKEDÉST

a „Magyar Király“-hoz

szelmezve nyitottam, kereskedésem ezikeit a legelső rakit-rakból szorozvón be, azok minőségére a legkütányóbbek. — Együttal kijelentem, hogy áruezikeimet sürü keresettséggük folytán a legjütányosabb árop adhatón. Szombathely, novemb. hó 1867.

(45-13-1)

Tobias József.

100,000 Thaler

Silbergeld

als höchster Gewinn!

Nur 2 Gulden öster. Bank-Noten kostet ein Original-Staats-Antheil-Los zu den schon am 12. und 13. December 1867. beghnenden Ziehungeu der von der hohen Landes-Regierung genehmigten und garantirten

Neuesten grossen Prämien-Verlosung.

Das ganze Grundkapital wird binnen 5 Monate mittelst Gewinnziehung zurückbezahlt.

Es werden hierbel nur Gewinne gezogen. Unter 18,100 Gewinnen befinden sich Haupttreffer von Thaler 100,000, 60,000, 40,000, 20,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2500, 2000, 1500, 1050mal 1000 etc.

Von der hohen Direct-Cons-Behörde wurde uns ein Haupt-Debit dieser Original-Staats-Loose übertragen, daher erhält Jedermann von uns die Original-Staats-Loose selbst in Händen (keine Promessen). Für die Auszahlung der Gewinne leistet der Staat die beste Garantie und versenden wir solche pünktlichst nach allen Gegenden.

Wir führen alle Bestellungen denen der Betrag in öster. Bank-Noten beigelegt ist sofort mit der grössten Aufmerksamkeit aus, legen die erforderlichen Pläne bei und ertheilen jegliche Auskunft gratis. Nach stattgehabter Ziehung erhält jeder Theilnehmer von uns unaufgefordert die amtliche Liste und Gewinne werden pünktlichst übersieckt. Man beliebt sich daher baldigst direct zu wenden an

S. Steindecker & Comp.

Bank- und Wechselgeschäft HAMBURG.

40 (4-2)

JELENTÉS!

Alulirotnak van szerencséje a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, miszerint Nagy-Kanizsán a fönimeltóságú horezeg Batthyányi Fülöp-féle várapüllet főosztályi helyiségében a „Korona“ vendégfogadó mellett lévő

füszer-, díszmű-, játék- és rövidfalu kereskedést

Cséry Imre uttol általvettem és ezután

MESZLÉNYI BOLDIZSAR.

saját özégem alatt vezetendem, mire nézve szabadjon kérem minél több beosob megbizást és megrendelés, melyet pontosan és hiven ugyszinte jütányosan teljesíteni kedves kötelességemnek tartom. Teljes tisztelottal N.-Kanizsán novemberben 1867. 11

(46-1) MESZLÉNYI BOLDIZSAR

AMOR és HYMEN.

A szerelem és házasság lefátyolodott titkai, nélkülözhetlen tanácsadó szerelmesei, jegyesek s új házaspárok számára. 2. javított kiadás.

Ára 50 kr.

Kapható Wajdits József könyvkereskedő seben Nagy-Kanizsán.

Kisebb és nagyobb alaku új évi üdvözletek, köszöntések izlésteljes és jütányos nyomatására ajánlja a t. cz. közönség figyelmébe jól felszerelt nyomdáját

47-1) Nagy-Kanizsán.

Wajdits József.